

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 18. — ST. 18.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, MAY 2 — SREDA, 2. MAJA, 1945

VOLUME XXI.—LETNIK XXI.

SPLOŠNI TEDENSKI

ODMEVI RAZPADA

Pogodba med Jugo-

PRESEK POŠASTI

Mesto ob zalivu

KAŠEN BO NJIH

Vsak po svoje

POLOM NACIJSKE NEMČIJE

Nacijska Nemčija, kateri je Hitler prerokoval tisočletni obstoj, je neoporečno v razpadu. Koliko časa bodo zavezniki potrebovali, da starejo zadnji fanatični nacijski odpor, seveda nihče točno ne ve, toda končni poraz nacijske Nemčije je neizogiben. Odmevi razpadanja Hitlerjevega imperija so mnogi in različni; nekateri so zanimivi, nekateri strahotni, nekateri skoro smešni.

Podgane hite zapuščati ladjo, ko se začne ista potapljati. Tako se skušajo rešiti tudi razne nacijske podgane iz potapljačice se Nemčije. Pretekli teden smo čitali o navalu beguncev preko meje v Švico in malo kneževino Lichtenstein. Švicarske oblasti sicer pustijo preko meje nekatere begunce, toda ne dovolijo vstopa v njihovo deželo vojnim kriminalcem. Ako se vtihotapijo preko meje, jih internirajo, da jih po končani vojni izročijo zaveznikom, ki jih bodo sodili.

Preko švicarske meje se ni skušal vtihotapati s ponarejenim španskim potnim listom Vittorio Mussolini, sin bivšega italijanskega diktatorja, pa so ga švicarske oblasti zavrnille. Isto tako so zavrnille ali aretirale več francoskih kvizlingov in nekaj večjih glav nemškega Gestapa. Maršalu Petainu je bil dovoljen vstop v Švico, pod pogojem, da se od tam poda v Nemčijo, kjer bo postavljen pred sodišče zaradi sodelovanja z Nemci.

Tisoči beguncev, katerim švicarske oblasti dovolijo prehod iz Nemčije v Švico, so po večini osvobodjeni sužnji in pa zavezniški vojaki, ki so bili ujeti v Nemčiji.

Skupina ameriških kongresnikov in senatorjev, ki je na povabilo generala Eisenhowerja prišla v okupirano Nemčijo, da si na licu mesta ogleda strahotne razmere v koncentracijskih taboriščih in v taboriščih vojnih ujetnikov, si je že ogledala nekatera teh taborišč, nadaljna pa si hoče še ogledati.

Skupina, kateri načeluje senator Alben Barkley, bo po možnosti tudi ogledala razmere v Belgiji in Holandski. Ta kongresni odbor ne bo izdal nikakih izjav, dokler se ne vrne v Washington; tam bo podal izčrpano poročilo kongresu.

Zavezniške okupacijske oblasti v Nemčiji bodo skušale nemškemu civilnemu prebivalstvu nazorno predložiti grozodejstva, ki so jih nacisti počeli z ujetimi zavezniškimi vojaki in s civilnimi interniranci iz zavezniških dežel. Slike teh grozot, vzete v taboriščih Buchenwald, Belzen in drugih, bodo nalepljene po vseh nemških mestih na najbolj vidnih krajih. Mnoge teh slik bodo kazale tudi od zaveznikov ujetih mučiteljev. Dalje bodo v nemščino prevedeni članki iz inozemskih listov, ki so se zgražali nad nacijskim postopanjem z ujetniki in interniranci, ko se je zaznalo o tem barbarizmu. Fotografije taborišč bodo tudi predvajane v filmih. Na ta način bo nemško prebivalstvo, ki tega morda ni vedelo ali se dela, da ni vedelo, poudčeno o silnih grozodejstvih, za katera je direktno ali indirektno odgovorno, in kaj si zunanji svet misli o nemški kulturi.

Značilno za sedanjo vojno v Nemčiji je dejstvo, da se nemške posadke v nekaterih krajih

NEMČIJE

Moskovski list "Izvestja" je dne 12. aprila 1945 priobčil uredniški članek sledeče vsebine:

"Pogodba prijateljstva, medsebojne pomoči in poveljnega sodelovanja, podpisana med Sovjetsko Unijo in Jugoslavijo včeraj, 11. aprila, je našla občutek globokega zadovoljstva v ruski publikli.

"Pogodba, sklenjena za dobo 20 let, ima dva glavna cilja: nadaljevati za vojno proti Hitlerjevi Nemčiji do konca in do popolne zmage, in v skupnem boju proti skupnemu sovražniku še bolj utrditi prijateljstvo, ki eksistira med ljudstvi Jugoslavije in Rusije in zagotoviti njihovo tesno sodelovanje v vojni in miru.

"Teh par kratkih odstavkov tega jedrnatega dokumenta ima zelo veliko vsebino. Po tej pogodbi se Sovjetska Unija in Jugoslavija zavezujejo dati druga drugi vojaško in drugo pomoč z vsemi sredstvi, ki so jima na razpolago, tako v sedanji vojni, kakor tudi, če bi se ena ali druga obeh dežel ponovno zapletla v vojno z agresivno Nemčijo, ali s kakšno drugo državo, ki bi se zvezala z Nemčijo v svrhu take agresivnosti.

"Na podlagi pogodbe z dne 11. aprila se Sovjetska Unija in Jugoslavija zavezujejo z vso iskrenostjo sodelovati v vseh mednarodnih akcijah, katerih namen je zagotovitev miru in varnosti. Tako izjava je zelo pomenljiva, kajti vsa zgodovina med ljudstvi Sovjetske Rusije in Jugoslavije garantira, da bo to podvzetje častno izvedeno.

"Pogodba izhaja iz same narave obstoječih odnosov med obema deželama, ki so se posebnostno jasno izražali tekom vojne, katero so prinesli Sovjetski Rusiji in Jugoslaviji nemški fašistični banditi. Bratske vezi ki vežejo slovanska ljudstva Evrope, so se posebnostno učvrstile tekom vojne. Bile so v resnici zapečaten s krvjo obeh ljudstev, ki je bila v taki obilici prelita v vojni proti Nemčiji.

"Takoj po invaziji Poljske, Češkoslovaške in Jugoslavije so Nemci predvsem skušali raztrgati te države in jih zbrisati s površja zemlje. S svojo ofenzivo proti vzhodu so tolpe nemških banditov podvzele ogromno nalogo uničenja slovanskih držav in iztrebljenja slovanskih ljudstev.

slavijo in Rusijo

(Dalje na 2. strani)

NA DVOJE

Ameriške in ruske čete so prišle skupaj v Nemčiji

To uradno poročilo je bilo dne 27. aprila istočasno izdano iz Washingtona, Moskve in Londona. Zgodovinski dogodek sestanika ameriških in ruskih čet se je izvršil v jutru 26. aprila v mestu Torgau ob reki Labi, 75 milj južno od Berlina.

To pomeni, da je bila s tem Nemčija presejana na dveje, od zapada proti izhodu in obratno. To seveda ne pomeni, da je Nemčija dokončno poražena ali da je vojna končana; pomeni pa, da ni več prave zapadne in vzhodne fronte v Nemčiji, ampak le severna in južna fronta. Pomeni tudi, da je organizirani odpor nemških armad končan.

Seveda, točasno je nemogoče z gotovostjo reči, koliko časa bo vojna za popolno zavezniško okupacijo Nemčije še trajala. Tako na severu kot na jugu imajo nemške vojaške enote še močne postojanke, in vsaj nekatere se bodo morda s pravim fašističnim fanatizmom borile do bridkega konca. Izruvanje vseh strupenih zob nacifašistične kače bo morda še zahtevalo tedne krvavih bojov.

Kljub temu je konec nacifašistične gadje zalege na vidiku. Presekanje Nemčije na dveje, tiste Nemčije, ki je še nedavno kontrolirala skoro vso Evropo in znaten del Afrike, je dogodek, ki bo sabelžen kot izredno važen mejnik v svetovni zgodovini.

Hitler in z njim skoro vsi Nemci so bili prepričani, da bo Nemčija zagospodovala ne samo vsej Evropi, ampak tudi ostalemu svetu. Tudi Amerika je bila na Hitlerjevi listi za podjarmljenje. Vsi narodi sveta naj bi služili in tlačili nemškimi "gospodom." Da do tega ni prišlo, gre zaslugi vsem svobodoljubnim narodom sveta, predvsem pa Zedinjenim državam, Rusiji in Angliji. Z vsemi manjšimi narodi bi bili Nemci s pomočjo svojih privrsovk prilčno lahko obračunali. Pa tudi omenjene tri vesile bi se bile posamezno vsaka sama zase težko ustavile nemški poplavi; z združenimi močmi in z velikimi skupnimi žrtvami so uspele.

Zlatih vrat

Golden Gate se imenuje ozki preliv, ki veže Pacifični ocean z velikim zalivom, ki se oficijelno naziva San Francisco Bay, v katerem bi bilo prostora za vsako mornarico sveta. Na severni konici polotoka, ki ga povzročata morje in zaliv, je zgrajeno mesto San Francisco. Mesto se je porodilo iz tako zvanega zlatega navala, ki je pred približno sto leti privedel tja drzne zlatotiskalce iz vseh sedanjih držav naše republike, v kolikor so bile že naseljene in organizirane, in tudi iz inozemstva. Pred tem pa je bila tam že mala misijonska postaja frančiškanov. Pred začetkom te vojne je mesto štel nad 600,000 prebivalcev; zdaj jih, zaradi vojnih aktivnosti, nedvomno šteje mnogo več. Tam je namreč ena glavnih odprteljvalnih postaj za naše vojne aktivnosti na Pacifiku.

Te čase so v mestu ob Zlatih vratih, San Francisco, uprte oči vseh miroljubnih narodov, kajti tam se vrši konferenca zastopnikov Združenih narodov, ki naj najde pot, da se bodoče vojne preprečijo. Poziv za to konferenco so izdale štiri velesile, Zedinjene države, Anglija, Rusija in Kitajska, in poziv se je odzvalo 46 narodov. Konferenca, kot znano, se je pričela 25. aprila; koliko časa bo trajala, se ne ve. Najbrže več tednov ali celo mesecev.

Skicatelj bi bili težko našli primernejše mesto kot je San Francisco. Večina države Californije ima poltopsko podnebje in isto velja za mesto konferenice, dasi včasih nagajata dež in megla. Na splošno pa je podnebje mehko in prijetno, brez pravega mraza in hude vročine. Kot mnoga druga obmorska mesta, je San Francisco zgrajeno v znatnem delu po gričih in strmih nah. Rastlinstvo je bujno, transportacija dobra in mesto je bolj čisto kot katero koli drugo večje obmorsko mesto v Zedinjenih državah. Sploh prebivalstvo mnogo drži na snago in lepoto. Gostom so na razpolago najboljše hoteli, gledališča, restavracije, pivnice in razne zanimivosti. Posebnega upoštevanja vredna pa je vljudnost, prijaznost in gostoljubnost prebivalstva. V tem oziru se San Francisco lahko uspešno meri z vsakim drugim mestom v Zedinjenih državah. Da li je temu vzrok mehko pacifično podnebje, ali izhaja iz ljudstva samega, ali iz obojega, (Dalje na 5. str.)

SPOMIN

Po desetletjih in stoletjih se bodo Evropejci spominjali Nemcev in njihovega voditelja Hitlerja z neprimerno večjim zgražanjem kot so se njihovi predniki kdaj spominjali Hunov in Turkov. Matere daleč v Norveški, globoko v Rusiji, na poljskih stepah, v gorah Balkana, v vinogradih Francije in drugod bodo pripovedovale svoji deci o najbolj krvoločnih volkodlakih, ki jih je kdaj produciral ta svet, in o njihovem voditelju Adolfu Hitlerju.

Mučenja prvih kristjanov po krvoloku Neronu bodo obledela, vpricho mučenj, ki so jih moderni nemški kulturonosci vpirzajali nad povsem nedolžnimi ljudmi, moškimi, ženskami in otroki, ne zato, ker so izpovedovali kako gotovo vero, ampak samo zato, ker so živeli. Divjaški Huni in pozneje Turki so bili napram nemškimi nacijem še pravi gentlemani. Mesojedne živali kollejo ljudi in živali iz potrebe, da se nasitijo. Nemški naciji so klali, streljali, dušili s plini, mrčvarili, sežigali in žive zakopavali ljudi iz nasladi. Dokazano je že zdaj in bo še bolj v bližnji bodočnosti, da so si nemški vojaki in razni oblastniki dostikrat privoščili take "zabave" brez ukazov predpostavljenih.

Poročila o grozodejstvih nemških nacijev se bodo prenašala od roda do roda ne le po ustnem izročilu, kakor so se poročila o grozodejstvih Hunov in Turkov, ampak bodo ostala zapisana in fotografirana. Zapisane zgodovine pa se ne more izbrisati ali kontrolirati, posebno če je zapisana in tako vsakemu dostopna širom sveta. Dobro ime se lahko in hitro izgubi, ni ga pa mogoče kmalu nazaj dobiti, če sploh kdaj.

Za največjega krvoloka v novejši zgodovini bo seveda označen voditelj Nemcev, Adolf Hitler. Koliko krivde pade nanj in koliko na nemško ljudstvo, ki mu je sledilo, je seveda težko reči. Vsekakor je imel v svojih Nemcih pripraven in sprejemljiv material, sicer ne bi bil uspel. Vodstva nemškega naroda mu nista dala niti njegova družabna preteklost niti njegova izobrazba, ki je bila zelo omejena.

Adolf Hitler je bil rojen 20. aprila 1889 v obkurnem avstrijskem mestecu Braunau ob reki In. Njegov oče Alois je bil nezakonski sin neke Marije Ane Schickelgruber in je kot tak nosil materino ime. V krstni knjigi je bilo ime njegovega nezakonskega očeta navedeno kot Johann Georg Hiedler, ki je bil nekaj potujoč mlinarski pomočnik.

Alois Schickelgruber, ki je bil nekaj nižji avstrijski carinski uradnik (po domače bi rekli fibljatar), si je legalno privzel ime Hitler šele, ko je bil 39 let star. Mati Adolfa je bila neka Klara Poelzl, tretja žena Alojza in 23 let mlajša od njega. Družinsko življenje je bilo precej burno, ker je bil Alois Schickelgruber pravi avtokrat, ki je rad skakal čez plot in rad pil. Baje je tudi za večno zaspal v gostilni pri pijači kot tip avstrijskega ibljatarja.

Mali Adolf, ki ga je mati razvajala, se je skraja dobro učil, z enajstim letom pa je postal takol trmast in len, da je s težavo skončal šolo s 14. letom. Mati (Dalje na 6. strani)

Vsak po svoje

"Iztok zapadu dobro jutro kliče, od sonca vžgan," je pred desetletji zapisal naš pesnik. In to se je zgodilo v mestu Torgau ob reki Labi v Nemčiji, 75 milj južno od Berlina, v jutru 26. aprila. Tam sta se srečala ruski Ivan od iztoka in ameriški G. I. Joe od zapada, si tovariško podala roki in si voščila dobro jutro. Pred njima pa je ležala v prahu na dveje presejana nemška pošast, strahotnejša od zmaja, ki ga je presekal legendarni junak sveti Jurij. Bilo je objemanja in obojestranskega poudarjanja, da je tovariška armada just wonderful. Mlada, zdrava in močna Amerikanka se je v prelestnih zarjahlavah Vesne objemala z mlado, zdravo, močno slovansko Rusijo. In milijonom se je zasmjalo sonce svobode.

Američani niso varčni ljudje v starokrajsem pomenu besede. Tega nelepage svojstva smo se v znatni meri navzeli tudi slovenski Američani. Treba je bilo vojne in regulacij in omejitvev, da se nam je vrnilo nekaj nekdanje varčnosti.

Nedavno nedeljo sem bil šel poslušat opereto "Cigan-baron" v Slovenski narodni dom. Bil sem med zgodnjimi prišleci, pa sem se ustavil pred vhom v avditorij, deloma, da se nekoliko pogovorim s prijatelji, v glavnem pa menda zato, da popušim preostali kosček prižgane cigare. Cigare se nikdar niso pobirale na cesti, v sedanjih časih jih pa tudi ni vselej mogoče kupiti, vsaj ne po cenah, ki so nam plebejem dosegljive. Tako je vojna varčnost s cigarami povsem na mestu. Pa sem tam in takrat videl še večjo varčnost pri cigaretah. Prišel je možak srednje starosti s prižgano cigareto v ustih, ki ga je rojak pri vratih, katerega naloga je bila pobirati vstopnice, prijazno opomnil, da v avditoriju ni dovoljeno pušiti. Možak je pokimal, previdno otrnil gorčo cigareto in jo spravil v žep. Skoro 40 let sem že v Ameriki, pa še nisem videl kaj takega.

Najbolj sloveče Hitlerjevo svetišče je bilo mesto Nuernberg v Nemčiji. Tam so se vsako leto vršile velike nacijske slavnosti, in za vse pravoverne nacije je bil Nuernberg nekaj takega kot je Jeruzalem za žide, Rim za katolike, Meka za muslimane ali Salt Lake City za mormonce. Dne 20. aprila, na Hitlerjev 56. rojstni dan, pa so Nuernberg po hudem boju zavzele ameriške čete. Neka ameriška korespondentinja poroča, da je ves Nuernberg ena sama velika razvalina.

V Porurju, kjer so bili zavezniški obkrožili in zajeli nad 300 tisoč nemških vojakov, je bilo ujetih tudi kak ducat nemških generalov. Eden teh ujetih generalov se je bridko pritožil, da je vojna postala nepravilna. Zavezniški imajo vse, letala, vojske in material, Nemci pa ničesar, ter po nemški logiki ni prav, da zavezniški svojo premoč tako izrabljajo. Seveda, če bi bilo obratno, bi bilo z nemškega stališča vse prav.

Marion Arnold Leon, ki je bil rojen in vzgojen v New Yorku, piše v New York Timesu, da je bil nedavno po opravih na srednjem zapadu in zapadu, kjer da (Dalje na 2. strani)

MNOGO GOVORIC

Za govorice, ki so lahko resnične, lahko pretrane in lahko popolnoma brez podlage, je v angleškem izraz "rumor." Takih govoric je te čase vse polno. Na primer, da so Hitler, Goebbels in Goering mrtvi. Da bo Hitler pobegnil na varno in da bo "mrtega" Hitlerja igral neki njegov dvojniki. Da je vrhovna nacijska oblast, kolikor jo je še, zdaj v rokah Himmlerja, ki skuša z zavezniški aranžirati podajo Nemčije. Eno ali drugo je lahko res, ali pa ne. Pa niti eno ali drugo zdaj ni več važno. Važno je le dejstvo, da se končni in popolni poraz nacijske Nemčije bliža z izredno hitrimi koraki.

OSVOBOJENI UJETNIKI

Ameriške, britiške in francoske armade, prodirajoče preko Nemčije, so zavzele mnogo ujetniških taborišč, vojaških in civilnih. Na ta način je bilo osvobojenih mnogo tisoč vojnih ujetnikov, ameriških, britiških, ruskih, jugoslovanskih, francoskih in drugih. Dalje je bilo osvobojenih stotisoče civilnih ujetnikov, pripadajočih različnim narodnostim. Samo preteklo soboto in nedeljo sta tretja in sedma ameriška armada osvobodili okrog 124,000 ujetnikov. V glasovitem nemškem koncentracijskem taborišču Dachau pri Muenchenu so Američani osvobodili 32,000 ujetnikov. Za tisoče je prišla osvoboditev prepoznano. Na železniškem tiru pri taborišču so Američani našli 50 železniških vozov naloženih s trupli mrtvih ujetnikov. Obenem so našli tam razne mučilne priprave, kar so nameravali nacisti odpeljati, pa so Američani prehitro prišli.

BOJI NA PACIFIKU

Naša pacifična fronta je aktivna, dasi je v dnevnih poročilih nekoliko zasenčena zaradi naglih in sijajnih zavezniških zmag na evropskih frontah. Na japonskem otoku Okinawi se vršijo krvavi boji in Američani polagoma napredujejo. Napredek beležijo tudi ameriške čete na Filipinih in angleške čete v Burmi. In veliki ameriški (Dalje na 5. strani)

ZDRUŽENI NARODI

Konferenca zastopnikov Združenih narodov, ki se je 25. aprila pričela v San Franciscu, Californija, je prvi resni poskus za vzpostavitev mednarodnega sistema, ki naj zagotovi pravičen in trajen mir po sedanji vojni. Konferenco je otvoril ameriški državni tajnik Edward R. Stettinius, nakar je "predstavil" predsednika Zedinjenih držav, Truman, ki je govoril iz Washingtona. Na konferenci so zastopniki 46 držav, ki predstavljajo skupino narodov, znano pod imenom "Združeni narodi." Ameriški delegaciji načeluje državni tajnik Stettinius, ruski, zunanji komisar Molotov, in angleški, zunanji minister Eden.

Kakšni bodo zaključki konference, je nemogoče vnaprej vedeti. Mnogo se je o tem že v javnosti razpravljalo in se še bo. (Dalje na 5. strani)

SLOVENSKE VESTI

Glavni tajnik ABZ, sobrat Anton Zbašnjik, je obvestil uredništvo, da je njegovega sina Gilberta Zbašnjika, ki je bil vojni ujetnik v Nemčiji, osvobodila tretja ameriška armada generala Pattona. V omenjeni armadi služi tudi starejši sin Billy Zbašnjik, ter sta se brata že sešla, kar je bilo nedvomno gniljivo svidenje. Osvobodjeni Gilbert Zbašnjik je v priložnem dobrem zdravju, dasi je bil v nemškem ujetništvu od decembra preteklega leta.

Štiridesetletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 53 ABZ v Little Fallsu, N. Y., v soboto 5. maja. Slavnostni govornik na prireditvi bo gl. predsednik ABZ, sobrat Janko N. Rogelj iz Clevelanda.

Dvajsetletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 149 ABZ v Canonsburgu, Pa., v soboto 9. junija in nedeljo 10. junija. V nedeljo 10. junija se bo tam vršilo tudi zborovanje federacije društev ABZ v zapadni Pennsylvaniji. (Dalje na 2. strani)

VRTNA DELA SEZONE

V mesecu maju je navadno v večini naše dežele varno posejati na prosto semena raznih zelenjav in cvetlic. Koruza, kumare, buče in fižol so občutljivi za mraz, torej naj se jih ne sadi na prost, dokler obstaja možnost nočnih slani. V tem oziru se je pač treba ravnati po krajevnih vremenskih razmerah. Isto velja glede presajanja na prosto takih sadik zelenjave ali cvetlic, ki so bile vzgojene v rastlinjaki ali v greдах pod steklom. Take sadike so kolikor toliko pomehkužene in občutljive proti slani. Pa razični, bolj znani pod imenom tomatoes, so proti slani zelo občutljivi.

Pri saditvi zelenjavnih ali cvetličnih sadik na vrtno grede, je vredno upoštevati nekatera splošna navodila. Zemlja naj bo sveže prekopana in ne mokra. (Dalje na 2. strani)

VRATNA DELA SEZONE

V mesecu maju je navadno v večini naše dežele varno posejati na prosto semena raznih zelenjav in cvetlic. Koruza, kumare, buče in fižol so občutljivi za mraz, torej naj se jih ne sadi na prost, dokler obstaja možnost nočnih slani. V tem oziru se je pač treba ravnati po krajevnih vremenskih razmerah. Isto velja glede presajanja na prosto takih sadik zelenjave ali cvetlic, ki so bile vzgojene v rastlinjaki ali v greдах pod steklom. Take sadike so kolikor toliko pomehkužene in občutljive proti slani. Pa razični, bolj znani pod imenom tomatoes, so proti slani zelo občutljivi.

Pri saditvi zelenjavnih ali cvetličnih sadik na vrtno grede, je vredno upoštevati nekatera splošna navodila. Zemlja naj bo sveže prekopana in ne mokra. (Dalje na 2. strani)

VRATNA DELA SEZONE

V mesecu maju je navadno v večini naše dežele varno posejati na prosto semena raznih zelenjav in cvetlic. Koruza, kumare, buče in fižol so občutljivi za mraz, torej naj se jih ne sadi na prost, dokler obstaja možnost nočnih slani. V tem oziru se je pač treba ravnati po krajevnih vremenskih razmerah. Isto velja glede presajanja na prosto takih sadik zelenjave ali cvetlic, ki so bile vzgojene v rastlinjaki ali v greдах pod steklom. Take sadike so kolikor toliko pomehkužene in občutljive proti slani. Pa razični, bolj znani pod imenom tomatoes, so proti slani zelo občutljivi.

Pri saditvi zelenjavnih ali cvetličnih sadik na vrtno grede, je vredno upoštevati nekatera splošna navodila. Zemlja naj bo sveže prekopana in ne mokra. (Dalje na 2. strani)

VRATNA DELA SEZONE

V mesecu maju je navadno v večini naše dežele varno posejati na prosto semena raznih zelenjav in cvetlic. Koruza, kumare, buče in fižol so občutljivi za mraz, torej naj se jih ne sadi na prost, dokler obstaja možnost nočnih slani. V tem oziru se je pač treba ravnati po krajevnih vremenskih razmerah. Isto velja glede presajanja na prosto takih sadik zelenjave ali cvetlic, ki so bile vzgojene v rastlinjaki ali v greдах pod steklom. Take sadike so kolikor toliko pomehkužene in občutljive proti slani. Pa razični, bolj znani pod imenom tomatoes, so proti slani zelo občutljivi.

Pri saditvi zelenjavnih ali cvetličnih sadik na vrtno grede, je vredno upoštevati nekatera splošna navodila. Zemlja naj bo sveže prekopana in ne mokra. (Dalje na 2. strani)

NOVA DOBA

GLASILO AMERIŠKE BRATSKO ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XXI. 104 NO. 18

Trdne ustanove

Trdne ustanove so tiste, ki so zgrajene na solidnih temeljih in iz dobrega materiala, ki poslujejo pošteno in ki sledijo razvojem časa z izboljšavami. Nobena ustanova, če je še tako dobro organizirana, ni popolna; vsaka potrebuje izboljšav, ki so v skladu z izpreminjajočimi se razmerami.

Naša republika je bila takoj ob svojem rojstvu pred 166 leti postavljena na dober temelj in bila je za tiste čase pravi ideal državne tvorbe, toda se je od takrat do danes mnogo izpremenila. Nele, da je mnogo večja in močnejša v vseh ozirih, ampak nudi svojim državljanom neprimerno več svobode, več varnosti, več duševnega bogastva in materialnega blagostanja. Splošne volilne pravice, na primer, ni bilo v tej deželi od začetka, niti nista bili duševna svoboda in osebna varnost tako zavarovani kot sta danes. Toda, kolikor bolj je prihajala tekoma časa do upoštevanja ljudske volje, toliko večje in splošnem blagru koristne izboljšave so bile vpeljane. Novejšim časom neprimerne postave so bile odpravljene ter nadomeščene z novimi ali izboljšanimi. Kaj je dobro in primerno in kaj ne, so pokazale izkušnje. To je omogočilo vedno večje upoštevanje ljudske volje, ali z drugimi besedami, večja svoboda.

Koliko izboljšanj je bilo v upravi naše republike vpejanih, je nemogoče naštet. Nekoliko pojma o tem pa si moremo napraviti, če pomislimo, da je bilo celo zvezni ustavi v teku časa dodanih 21 amendentov ali dodatkov. In vsi smo prepričani, da bodo v teku časa potrebne še nadalje izboljšave, kakor so potrebne pri vsaki živi in napredni ustanovi. Narekovele jih bodo izpreminjajoče se razmere in izvedla jih bo zahteva svobodnega ljudstva naše republike.

Da je ta sistem, ki je trden in obenem elastičen, pravičen, pokazala je vsa zgodovina Zedinjenih držav, posebno pa se je pokazalo, ko je bila naša dežela potegnjena v sedanjo svetovno vojno, kateri ni primere v zgodovini. Dasi je bila dežela le malo pripravljen, kar se oboroženja tiče, je v primeroma kratkem času izvršila skoro čudeže. Izvežbala in opremila je ogromne armade, raztegnila transportacijo v tisoče milj oddaljene dele sveta ter uspešno rešila tisočere druge probleme. Njeno moralno in materialno moč občuduje ves svet. Tako je ustanova, ki je bila postavljena na zdrave temelje ter se je razvijala vzporedno z zahtevami časa in po svobodno izražani volji svobodnega ljudstva.

Kar velja za velike ustanove v velikem, velja za male v malem. Ena teh malih ustanov, v primeru z gori omenjeno, je tudi naša Ameriška bratska zveza. Ko je bila pred 47 leti ustanovljena, je bila mnogo manjša kot je danes in se je tudi drugače dosti razlikovala od današnje. Za tiste čase je bila tako dobra, kot se je moglo v takratnih razmerah pričakovati. Postavljena je bila na zdravo podlago in zgrajena je bila iz dobrega materiala, to je, imela je dobre voditelje in dobre člane, in, kar je najbolj važno, imela je demokratično podlago.

Od konvencije do konvencije se je izboljševal ustroj organizacije, kakor so narekovele potrebe novih časov in kakor je zahtevala volja članstva. Pri vseh izboljšavah so po svojih svobodno izvoljenih zastopnikih odločevali vsi člani. Nesmiselno bi bilo trditi, da bi bila naša organizacija danes popolna in da ne bi potrebovala nadaljnjih izboljšav; vsaka živa in napredna organizacija jih potrebuje v daljših ali krajših presledkih. Toda za danes imamo tako dobro organizacijo kot je v razmerah mogoča. Morda je katera druga slična organizacija prav tako dobra, toda nobena ni boljša. Ima moderna pravila, ima pošten in času primeren zavarovalniški sistem, je finančno trdna in ugledna v vseh ozirih ter ima dobro vodstvo in lojalne člane. In, kar je še posebno važno, ne vsiljuje članom nobenih določenih doktrin.

Vsak član je lahko pripadnik katere koli politične ali verske skupine ali pa nobene, in osebni, družinski in socialni nazori katerega koli člana so njegova lastna zadeva, dokler so v skladu s postavami Zedinjenih držav.

Organizacijo kot je naša lahko vsak z mirno vestjo priporoči vsakemu prijatelju za njegovo lastno zavarovanje ali za zavarovanje njegovih otrok. To tudi pri vsaki priliki storijo vsi lojalni člani. Posebno pa ne bodo varčevali s takimi priporočili zdaj, ko je v teku kampanja vpisovanja novih članov v mladinski oddelek Ameriške bratske zveze.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

je še našel pravo ameriško vljudnost. Po izjavi Mr. Leona so ljudje na zapadu celo v teh razburkanih vojnih časih bolj vljudni in postrežljivi, kot so Newyorčani v mirnih časih. Vaš poročevalec je imel za zapadno vljudnost vedno dobro besedo, in ve zakaj.

V državi Massachusetts je neka srečna mačka podedovala sto tisoč dolarjev po svoji gospodinjici. Ko se je srečna mijavčica naveličala vsega dobrega in odšla v kraje, kamor gredo po smrti vse dobre mačke, se je oglašila sosedu s trditvijo, da je njena mačka hčerka blagopokojne mačke in upravičena do preostale mačje zapuščine. Toda, ker prospektivna dedinja ni imela niti rojstnega lista niti katerega drugega uradnega dokumenta, ki bi dokazoval njeno sorodstvo, je sodišče zahtevalo po dediščini odklonilo. Pravijo, da mačka zaradi odloka sodišča ni nič mijavkala; samo njena gospodinja.

Kitajski polkovnik Li Cung, poveljnik pehotnega regimenta v Paočing, ima tako pridno in izvežbano ženo, da mu izdeluje čevlje. Polkovnik pravi, da so doma izdelani čevlji komednejši in trpežnejši od kupljenih. Srečni Kitajci!

V Seattlu se je neki Eric Mackey po nerodnosti vrezal v zapestje, v razburjenju popil stekleničico nekega razkužilnega sredstva, namenjenega za rane, nakar je v še večjem razburjenju skočil skozi okno, šest nadstropij globoko. K sreči je na poletu obvisel na nekem senčilu, dasi ne brez poškodb. Ko je v bolnišnici prišel k sebi in so mu povedali o njegovi escapadi, je lakonično izjavil: "To je bilo pa res nekoliko neumno. Saj bi se bil lahko ubil!"

V Parizu je neki mladi mož dobil razpoko, ko je povedal sodniku, da je bil poročen opoldne, pred polnočjo pa je njegova žena že dobila otroka, dasi jo je poznal šele dva meseca. Brzina vojnih časov se izraža na različne načine.

Znastveniki, ki študirajo komarje in bolezni, ki jih širijo komarji, so rekordirali ljubavne pogovore med komarji in komaricami, in upajo to uporabiti za vabo pri uničevanju teh brenčurjev. Pri tem so ugotovili, da komarice govorijo z nizkim, komarji pa z visokim glasom. Že prej je bilo ugotovljeno in znano, da samo komarice pijejo kri svojih žrtev. Dobro je, da si to zapomnimo za čase, ko se bodo spet oživil pikniki. Po njih petju jih bomo spoznali, namreč komarje in komarice.

Prijatelj Cahej pravi, da se vpliv vojnih časov pozna tudi v restavracijah. Porcije so manjše in prtiči so se takoj zmanjšali, da kdor ima količjak zajetna usta, jih mora obrisati v dveh obrokih.

Z Marianskega otočja v Pacifiku poročajo, da je ameriški vojak Jimmy Anderson pri patruliranju prepodil kokilo z njegove gnezda in pronašel, da je skušala izvaliti piščeti iz enega jajca in ene ročne granate.

V Vancouverju, B. C., je predsednik lokalne unije pozval člane, da naj se ne pustijo pokopati na pokopališču Ocean View, ker tamkajšnji kopalki grobov ne spadajo v unijo. Ni dvoma, da bodo dobri unijski člani upoštevali predsednikov poziv kar najdalje mogoče.

V mestu Lenoir, North Carolina, ima opravka s sodiščem mornar E. R. Setzer, ki je istočasno poročen s šestimi ženami. Pa naj reče kdo, da ameriški mornarji niso junaki!

V časopisih smo čitali, da je princ Umberto, ki je nekak regent Italije, odzvel vojvodi Aosta saržo admirala v italijanski vojni mornarici. Vojvoda Aosta, ki je tudi znan kot princ Aime, je nekak žlahtnik bivšega kralja Viktorja Emanuela, kar že samo na sebi ni kaka posebna odličnost. Leta 1941 je bil Aime, po Emanuelu in Musoliniju imenovan za kralja "neodvisne Hrvatske," in je kot tak dobil ime Zvonimir II. Vremena na Hrvatskem pa so bila tako viharja, da Zvonimir ni nikdar videl Hrvatske in hrvatskega prestola. Aime je ostal na varnem v Italiji in je ostal Aime, ter na papirju igral admirala v italijanski mornarici. Pa se je v svojem admiralskem dostojanstvu nekoč tako spozabil, da je dejal, da bi bilo treba postreliti sodnike, ki so obsodili na razne kazni nekatere visoke fašistične vojne zločince. To je bil vzrok, da je bil princ Umberto prisiljen odvzeti mu admiralsko saržo. Zdaj je Aime samo še Aime, tisti Aime, ki ni nikdar kraljeval Hrvatski in ki ne bo nikdar več barke vozil v italijanski mornarici.

"Jaz te čakam, ti bajka iztočna prelestna, ti zlata, razkošna Vesna, ti veliki dan". Ta želja, izražena v besedah pesnika Otona Župančiča, je tlela v srcu našega poročevalca tisoče mrkih dni in temnih noči, vse od časa, ko je nemški polp zadavil demokratično Čehoslovashko in nato raztegnil svoje smrtonosne ovijalke preko Poljske do Volge in Kavkaza v Rusiji, preko Atlantika skoro do ameriške obale, do Jadrana in do Egipta. Vaš poročevalec pozna Nemce še iz bivše Avstrije in iz rodne Štajerske, kjer so nosili veliki zvonce, in je razumel, kaj pomenijo ovijalke nemškega polipa. Toda verjel je v božansko silo demokracije, ki more in hoče živeti le pod svobodnim soncem.

"In vstalo je kot zvok fanfar, in vzplalo je kot silen žar, od vsepovsod . . . in v tem žaru se je največja prešestnica vseh vekov, nacijska Nemčija, zrušila v prah. Strupena nacijska sila, ki je bila presekana na dvoje. Še sika in še otepa z repm, pa ne bo več dolgo. Na enem koncu stoji kot angel osvete ameriški G. I. Joe, na drugem ruski Ivan. Prišla je zlata, razkošna Vesna, prišel je veliki dan!

A. J. T.

SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Skupni piknik naznanjajo društva ABZ, SNPJ in HBZ v Claridge, Pa., za nedeljo 17. junija. Vršil se bo v Beechwood Parku.

Lokalna organizacija Združenega odbora južnoslovanskih Američanov v San Franciscu pripravlja za nedeljo 13. maja lep sprejemni program za jugoslovanske delegatke na konferenci Združenih narodov v San Franciscu. Prostor: Scottish Rite Auditorium, Van Ness Ave. & Sutter St.

Federacija društev Ameriške bratske zveze v državi Colorado bo zborovala v nedeljo 13. junija v Pueblo, Colo.

V Calumetu, Mich., je umrl Joseph Sheringer, eden tamkajšnjih pionirjev in dolgoletni član društva št. 9 ABZ. Zapuščila soproga, dva sina in štiri hčere. Doma je bil iz Črnomlja v Beli Krajini.

Znani rojak Ludvik Medvešek v Clevelandu, Ohio, je do bil brzojavno obvestilo, da je bil njegov sin, polkovnik Ludvik Medvešek, ki je bil zdrav-

nik v jugoslovanski armadi in dolgo časa ujetnik v Nemčiji, dne 7. aprila osvobojen po ameriški armadi. Omenjeno poročilo je poslal E. P. McGehee, Jr., Capt. M. C., U. S. Army.

POGODBA MED JUGOSLAVIJO IN RUSIJO

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Kakor Poljska in Čehoslovashka, živi tudi Jugoslavija v velikih zgodovinskih dneh. V bojih za osvoboditev izpod Hitlerjevega jarma se postavljajo tem državam novi temelji za veliko bodočnost. Z modrostjo izkušnje, ki so si jih ta ljudstva nabrala v resnih časih zadnjih let, si gradijo nove demokratične smernice sredi svetovnih razvalin, ki jih je povzročil Hitlerizem. In s pametno zunanjo smernico si skušajo v naprej zagotoviti svobodo in neodvisnost s pomočjo Sovjetske Unije in s sodelovanjem z Združenimi narodi.

"To je natančno tista smernica, ki jo zasleduje Jugoslavija in njena vlada. Jugoslovashko ljudstvo ne bo nikdar pozabilo, kako so se pred štirimi leti, dne 6. aprila 1941, pojavili prvi nemški bombniki nad Beogradom in kako so prve fašistične bombe eksplodirale na mestnih cestah. Štiri leta so se ljudstva Jugoslavije borila za osvoboditev svoje dežele. V teku teh bojev so ustvarila novo demokratično državo, v resnici svoje demokratične oblasti in svojo lastno ljudsko armado, katere borbene zmoglosti priznava ves svet.

"S pomočjo rdeče armade in vsega sovjetskega ljudstva, v borbi, ki se je vodila skupno z zavezniškimi deželami proti skupnemu sovražniku, so ohranili svojo svobodo in državno neodvisnost.

"Borba proti Hitlerjevi Nemčiji se zdaj bliža koncu. Popolna osvoboditev vse Jugoslavije je stvar bližnje bodočnosti. In ljudstvo Jugoslavije je zdaj svojo borbo za osvoboditev in neodvisnost domovine ovenčalo z zgodovinsko pogodbo s Sovjetsko Unijo.

"Od vsega začetka sta obe deželi korakali roko v roki v borbi proti Hitlerjevi Nemčiji. Mi se vsi spominjamo, da ko so Nemci pritisnili proti Stalingradu, so se jugoslovanski partizani junahsko borili proti skupnemu sovražniku ter so s tem demobilizirali del nemške vojne sile. Jugoslovanski partizani so držali vpadnike v stanju vedne napetosti; preprečevali so jim izrabljati jugoslovanske vire proti Sovjetski Uniji; napadali so Nemce iz ozadja ter jih s tem prisilili, da so se ozirali nazaj v vednem strahu.

"Boji jugoslovanskih patriotov predstavljajo prispevek ne samo k vojaškemu, ampak tudi k moralnemu in političnemu porazu fašizma.

"Jugoslovanski patrioti, junahsko se boreči pod vodstvom maršala Tita, so imeli neomajno vero v zmago Sovjetske Rusije. Verjeli so trdno, da bo Sovjetska Rusija premagala sovražnika in ga osramočena poglala s svoje zemlje ter da bo pomagala bratskim ljudstvom Jugoslavije, da se osvobodijo nemško-fašističnega jarma.

"Jugoslovanska ljudstva so doživela dan, ko je rdeča armada prepodila osvobodnega okupatorja s svoje zemlje, vstopila v Jugoslavijo, osvobodila Beograd, in skupno s četami maršala Tita začela poditi Nemce iz Jugoslavije.

"Ta skupno dosežena zmaga je bila zdaj venčana s pogodbo prijateljstva, medsebojne pomoči in povojnega sodelovanja med Sovjetsko Unijo in Jugoslavijo, ki ima namen ne samo izvojevati vojno do konca, ampak tudi pripevati k povojni organizaciji za mir in varnost. Ta pogodba služi vitalnim interesom obeh dežel. Ti vitalni interesi zahtevajo

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
2. podprednik: Anton Krapene 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
3. podpreds.: Mary Kershishnik 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
4. podpredsednik: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
5. podpredsednik: Cyril Rovancek 14910 Sylvia Ave., Cleveland 10, Ohio
6. podpredsednica: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbašnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa Ely, Minnesota
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzelc Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
4. nadzornik: John Tomazic 1763 E. 36th St., Lorain, Ohio

FINANČNI ODBOR:

Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Louis Champa Ely, Minnesota
Frank J. Kress 217-57th St., Pittsburgh, Pa.
Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Anton Zbašnik, tajnik AFU Building, Ely, Minnesota

ODSEK ZA PRAVILA:

Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Anton Zbašnik, tajnik AFU Building, Ely, Minnesota

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnica: Rose Svetich Ely, Minnesota
2. porotnik: Anton Erzen R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
3. porotnica: Mary Balint Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.
4. porotnica: Fannie Jenko 1118 Clark St., Rock Springs, Wyo.

Nagrade v gotovini

Ameriška bratska zveza plačuje za novo vpisane člane obeh oddelkov nagrade, ki so navedene v naslednjem:

v razredu "D" za \$ 250.00 zavarovalnine, \$ 1.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 500.00 zavarovalnine, \$ 2.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,000.00 zavarovalnine, \$ 5.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,500.00 zavarovalnine, \$ 7.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 2,000.00 zavarovalnine, \$ 9.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 3,000.00 zavarovalnine, \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 10.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00 nagrade.

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka:

Za razred "JA" \$1.00 nagrade od člana; za razred "JB" \$3.00 nagrade; za razred "JC" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JD" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade; za razred "JE" za \$250.00 zavarovalnine, \$1.50 nagrade; za razred "JF" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JG" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade.

Do navedenih nagrad so upravičeni tisti člani in članice, ki pridobijo nove člane ali članice v odrasli ali mladinski oddelci Ameriške bratske zveze. Nagrade so izplačljive, ko so novi člani vplačali vsaj po šest mesečnih asementov.

v prvi vrsti zgraditev močnega branika proti nemški agresivnosti. Ni gol slučaj, da pogodba predvideva ne samo kar najbolj efektivno medsebojno vojaško pomoč v sedanji vojni proti Hitlerjevi Nemčiji, ampak tudi medsebojno pomoč, če bi bila Jugoslavija ali Sovjetska Unija kdaj v bodočnosti zapletena v vojno z Nemčijo, ki bi mogla spet postati agresivna. Pa ne samo z ozirom na Nemčijo, ampak tudi z ozirom na vsako drugo državo, ki bi se na en ali drugi način zvezala z Nemčijo za tako vojno.

"Tekom vse zgodovine so bila slovanska ljudstva v vzhodni Evropi cilj banditskih načrtov nemškega imperializma. Te nemške smernice so našle v slovanskih deželah podpornike v krogih, ki so bili sovražni demokraciji. Te fašistom naklonjene smernice reakcionarnih elementov so predstavljale prikrite ali javne agente Nemcev v vzhodni Evropi in so dajale hrano nemški agresiji.

"Pravijo, da se zgodovina ponavlja. Zgodovina nemške agresivnosti se ne sme nikdar več ponoviti. Nemška agresivnost proti vzhodu si je že razbila glavo ob nepremagljivem braniku, ki so ga postavila slovanska ljudstva, katere vežejo tesne vezi sodelovanja in prijateljstva in katere družijo skupni cilji in skupne naloge. Služiti tem ciljem je v interesu vse Evrope ter vseh svobodoljubnih narodov in dežel.

"Pogodba prijateljstva in medsebojne pomoči, podpisana včeraj v Moskvi, je nov in izrazit dokaz trdnosti sovjetskih zunanjih smernic, neumorne aktivnosti v interesu skorajšnjega in popolnega poraza skupnega sovražnika vseh demokratičnih dežel, Hitlerjeve Nemčije, v interesu uvrstitve prijateljstva

in tesnega sodelovanja vseh mloroljubnih narodov.

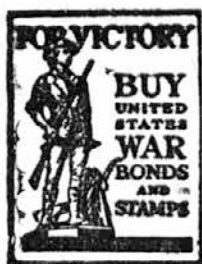
"Pogodba, podpisana 11. aprila 1945, bo v zgodovini Sovjetske Unije in Jugoslavije zapisana kot čin velike mednarodne važnosti, poklicana, da vrši svojo vlogo za nadaljevanje razvoja in utrditve prijateljskih odnosov med ljudstvi Sovjetske Unije in Jugoslavije, med ljudstvi Balkana in med ljudstvi vseh demokratičnih dežel."

VRTNA DELA SEZONE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sadike naj se zalijejo po posaditvi. Pred posaditvijo je priporočljivo koreninice sadike nekoliko prirezati; do ene tretjine ali polovice. Na vsak način je treba paziti, da se koreninice pri posaditvi ne zasujejo navzgor, ker to zadržuje rastline v rasti; korenine naj bodo obrnjene naravnost navzdol. Korenine naj ne pridejo v dotiko s svežim gnojem, ampak naj bo zemlja vmes. Najboljši gnojilo je kompost ali hlevski gnoj, ki je pregnit. Svež hlevski gnoj najbolj uspešno prenesejo kumare in buče. V vročini sončnih dni ni priporočljivo presajati sadike na vrtno grede; presajanje naj se vrši v oblačnih, toda ne deževnih dneh, ali pa zvečer ali zgodaj zjutraj.

Gomolji georgin ali dalij in kan (cannas) se sadijo na prosto, ko je nevarnost slane minila. Kane je priporočljivo pred posaditvijo na prosto v svetli in gorki kleti ali v gredi pod steklom pripraviti, da začnejo poganjati. V to svrhu se jih posadi v primerne lončke ali v zemljo in droban pesek ter se jih zaliva, da začno rasti. Ako se speci gomolji posade naravnost na prosto, pozno poženejo in cvetje je pozno.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

WHAT WE CAN DO TO HELP!

The further away from home our AFU Yanks go, the more their thoughts turn toward home and their loved ones. They anxiously await letters from home — the one tie with the life they left behind them. It is up to every one of us to write and write often to our servicemen and women. We should always remember, when writing to them, to keep our letters cheerful and newsy. They have enough to worry about at the front without having to worry about their folks back home.

The V-Mail form of letter is the type our government wants us to use most. This saves cargo space and is the fastest means of communication for the average family. Uncle Sam says to use V-Mail all the time except for an occasional air-mail letter in which you can enclose snapshots and clippings.

So let's all write, and write often to our AFU Yanks and help keep up their morale so they shall know that they are not forgotten by us on the home front.

Spring is the time of year when our housewives turn to their annual housecleaning duties. This year we should remember all the various salvage campaigns while we clean house.

Our old paper and boxes can be turned over to the waste-paper drive. Any used clothing still in usable condition which is no longer needed by us, can be donated to various clothing drives for the needy people of occupied countries. Our own people of Slovenia are in dire need and from time to time a clothing collection is sponsored for them by our Slovene societies. Keep them in mind when cleaning your attics, closets and drawers this year.

Uncle Sam also reminds us that if we have any electrical appliances such as irons, toasters, etc., that are not needed, we should sell them to war workers who are in need of them. The same hold true for alarm clocks. Any such article not needed by us should be sold to those who can't obtain them on our markets today.

Yes, the housewife too, is an important cog in our war machine to help bring victory and peace sooner. Do all you can to help our country be victorious in this war against the most ruthless enemy in history.

We hear and read much these days about inflation. We are asked to buy only what we really need. We are asked to "make it do and wear it out" before buying new articles. Investing our money in War Bonds, paying old bills and buying good insurance, our government tells us, is the best way of preventing inflation.

And for a good insurance we recommend our American Fraternal Union which has faithfully served its members in the past and is continuing to do so now even during these war times when many new problems present themselves. For complete details as to our policies, you may contact your local lodge secretary who can explain all the benefits the American Fraternal Union has to offer to its members.

At this time our Union is sponsoring a Juvenile Membership Campaign and now is the time to enroll your children and your friend's children in our Union. This is one of the best means of helping prevent inflation in our country and assuring you and your family a future of security in case of misfortune and death.

THOUGHT FOR THE DAY

There are loyal hearts, there are spirits brave,
There are souls that are pure and true
Then give to the world the best you have,
And the best will come back to you.

—Mary Ainge DeVere

"NOT YET! I'LL TELL YOU WHEN!"

Three Fraternal Lodges to Hold Huge Picnic June 17

Claridge, Pa. — Well, well folks, for something new as far as having a good time is concerned, you can always look forward to Claridge for a humdinger of a good time.

This time it will be a combined picnic, something that never before occurred at Claridge as far as yours truly knows. It was decided and agreed upon by the three fraternal organizations of Claridge, Lodge No. 40, AFU, Lodge No. 7, SNPJ and Lodge No. 368, CFU, to sponsor a picnic jointly on Sunday, June 17th at the Beechwood Park which is situated on the Harrison City Trafford Road.

The members serving on the picnic committee are: Frank Bratkovich, Rudolph Yerina, John Regina, AFU; Joseph Beltz, John Costello, Mike Baloh Jr., SNPJ; George Kratofil and Andy Pratchek, CFU, and Frank Supancic who is a member of all three organization was elected chairman of this committee. This committee will leave nothing undone to assure everyone a good time that won't be forgotten soon.

There will be dancing to good music and all varieties of refreshments will be served. And folks, there will be roast pork—boy-oh-boy, just imagine, "PORK" and folks you can leave your points at home too.

Everyone is cordially invited to attend this great fraternal event. I would like, at this time, to ask all organizations in this vicinity to keep June 17th open and help us make this great event a huge success.

For further details on the picnic, follow the Nova Doba! Fraternal regards to all.

John Regina, Sec'y,
Lodge No. 40, AFU,
Claridge, Pa.

Better Arms, Legs

Top-notch mechanical engineers and surgeons are teaming up to develop the best possible artificial limbs for disabled American war veterans. All types of artificial limbs developed in the United States, Russia and Great Britain—their fit, weight, durability, maintenance and repair—will be studied as the first step toward an attempted standardization of parts and mechanisms.

A committee appointed by the National Academy of Sciences and headed by Prof. Paul E. Klopsteg, Northwestern University, will make the study. Veterans Administration has contracts with 150 artificial limb manufacturers and hopes all may use each others' patented features.

Teaching disabled G. I.'s to use these appliances is also a task for the military. Bushnell Hospital in Brigham City, Utah, is one where soldiers who have lost one or both arms are taught to use steel hooks for hands in a "mess hall laboratory."

—Pathfinder.

Second Lieut.: "I've been trying to see you all week. When may I have an appointment?"

Colonel: "Make a date with my secretary."

Second Lieut.: "I did, sir, and we had a grand time, but I still want to see you."

American Fraternal Union Members Serving Our Country

Glorious Reunion As Brother Liberates Brother in Germany

It was a glorious day for Gilbert Zbasnik when Gen. Patton's Third Army liberated the American prisoners in a German city. Sgt. Bill Zbasnik was on hand to help liberate his brother Gilbert. The boys met and Gilbert is in pretty good condition. Sgt. Bill is a member of Patton's Third Army.

The brothers are sons of the Supreme Secretary of the AFU, Brother Anton Zbasnik.

The reason most people do not recognize opportunity when they meet it is due to the fact that it usually goes around wearing overalls and looking a lot like plain, hard work.

BRIEFS

Lodge No. 53, AFU of Little Falls, N. Y. will celebrate its 40th anniversary with a program on Saturday, May 5th. The chief speaker for this occasion will be the Supreme President of the AFU, Janko N. Rogelj of Cleveland, Ohio.

Bonds Over America

KANSAS WOMEN

Following the signing of the treaty with the Delaware and Shawnee Indians in 1854, settlers poured into Kansas. Women and children accompanied the men on steamboats, on horseback, in prairie schooners and wagons. They went to make it a home territory and courageously stayed to make permanent homes, despite the bloody years of border warfare over the slavery issue. They were strong, purposeful women who foresaw the opportunity for prosperity and good homes for future generations. Kansas has a monument to them on the capitol grounds at Topeka. Their grandsons battle for an unspoiled future for all the Nation and War Bond funds equip them.

U. S. Treasury Department

Servicemen's Fund Dance Huge Success

Cleveland, Ohio. — The Four-Star Ladies Bowling League sponsored a dance on April 29th at the Slovenian Workingmen's Home on Waterloo Rd. The hall was filled to capacity. The Napredok Lodge No. 132, AFU is a member of this Ladies Bowling League. The net proceeds will go to the Napredok Lodge Servicemen's Fund.

That same evening, the Napredok Lodge was presented with a beautiful silk scroll bearing the number of members in the armed forces. The scroll was hand made by Mrs. Anna Slopko. It is a beautiful scroll showing 59 members in the service with one gold star for the member who gave his life in this war.

Miss Louise Recher, president of the Ladies Bowling League, introduced Mrs. Frances Erzen, Associate Editor of Nova Doba, who dedicated the scroll with the help of two servicemen, members of the Napredok Lodge, who slowly unrolled the scroll while the band played "God Bless America." The two servicemen were Sgt. Johnny Smrtnik of the United States Army and Sgt. Edward Gorse of the U. S. Air Corps. Both boys had just returned from overseas the day before the dance.

The crowd included a large number of servicemen who were home on furlough and everyone had a grand time. The Ladies Bowling League deserves an orchid for their fine work. The officers and members of the Napredok lodge who helped at the bar, the kitchen and ticket selling also deserve a big hand for the fine way in which everyone was served.

The Napredok Lodge No. 132, AFU has always been very active in promoting affairs in honor of their servicemen members. Besides the silk scroll the lodge also has an honor roll bearing the names of all their members in the service.

Slovenians Prepare for Postwar Tasks

Washington.—Educational work is widely developing in the liberated territory of Slovenia, the Moscow radio said in a recent broadcast quoting the TANJUG agency.

"Forty-six administrative and political courses have been opened in the cities of Celje, Novomesto and others, and have already graduated about 1,000 persons," the broadcast said.

Over 200 persons have already graduated from schools for physicians and from courses for nurses and nurse's aides, while 400 persons are studying to be vintners and vegetable growers. In the liberated districts instructions have been started in 12 schools, administrative and other callings, the broadcast said as relayed to OWI by FCC monitors.

Are you planning your spring housecleaning this month, Mrs. Housewife? If you are, the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council say don't forget to give your chimney and flues a good going over sometime this spring. Dirty and defective chimneys and flues are one of the greatest causes of destructive fires. Cleaning chimneys and flues this spring will keep the home fires burning safely next fall.

Passing Parade at the Napredok Dance

By Frances J. Erzen

Cleveland, Ohio.—Yes, we all had a grand time at the Servicemen's Fund dance held on April 29th. Your reporter had the pleasure of meeting ever so many servicemen home on furlough. We also had a soldier there who was home for the weekend from the Crile General Hospital. Adalyne Cecelic, lodge treasurer, of course, was busy all night selling refreshment tickets—while her hubby, John, work hard behind the bar—Mr. Prosen, lodge president, was running back and forth—sort of keeping an eye on everything. His better half, Mrs. Anna Prosen kept us all entertained by her good humor and friendliness.

The young ladies of the bowling league were all wearing gardenias—the gift of the Napredok lodge team backer, Mr. Rudy Jelencic. The Betsy Ross Lodge was well represented. Seen were Mr. and Mrs. Mike Krall and Mr. and Mrs. John P. Lunka.—We had a nice time especially when we all sang together at the end of the room. Lodge 37, AFU was represented by its active secretary, Mr. Cyril Rovanssek, who is also the fifth Supreme Vice-President of the AFU. By the way, Cy, what was that little bump in your right-hand vest pocket?—Eh?

Mrs. Anna Slopko, the member who made that beautiful scroll, was also the person who baked that delicious cheese strudel—how about the recipe, Mrs.

Slopko? In the kitchen were two very busy ladies, Mrs. Kuhar and Mrs. Verant, who saw to it that no one went hungry that night. Mrs. Kraincic helped all over, first in the kitchen and then behind the bar.—We also saw Mr. John Tanko and Mr. Anton Terbovec, editor of the Nova Doba, discussing something very important in the extreme corner of the room.

Saw Rudy Lokar, former English Editor of Glas, SDZ with his sister, who is a WAC.

Frank Chukanja lead the singing in the bar room and soon had everyone in the place joining in singing "Nocoj je prav lep večer" and "Let Me Call You Sweetheart."—Were you very hoarse the next day, Frank?

Noticed the daughters of the secretary of Lodge No. 71, AFU, Miss Marion and Miss Vida Kappel dancing and enjoying themselves. A great part of the success of this affair—as the success of all Napredok affairs—goes to Mrs. Adalyne Cecelic, who saw to it that the food and drinks were provided.—And nowadays, that's work, with rationing and all. A great big orchid to you, Adalyne!

And so we danced and sang with our servicemen and honored them. When that great day arrives, when all the boys come home, we'll all get together again—and then we'll really celebrate!

News of AFU Yanks

Brother Frank Mehle of Pueblo, Colo., sends us a letter written to him by his son, John, who is serving on Okinawa Island in the Pacific. Nova Doba readers will remember that in January we published a letter from his son who was then on another island in the Philippines. He wants to share this letter with our AFU members. It reads as follows:

"Dear Dad:
"I don't imagine I can tell you any more than you read about or know about our division here. I suppose the papers were full of the news about the day we landed. Here I am on the Island of Okinawa, just below Japan. I have it very easy, much easier than I figured it would be and I do hope that my good luck will hold out. I haven't been under fire as yet nor seen any Jap fighters. But I am seeing a lot of the natives we've been rounding up and they are Japs. If you ask me, I wouldn't trust any of them as far as I could toss a bull. Believe me, I'm being very careful around them.

"Yesterday morning I helped bring into this world, a five-pound baby boy. Today the mother and baby are doing nicely. So you see there is not much to worry about.

"As for this island, the climate is very cool, as a matter of fact, a fire in the morning feels good. The island itself is very clean and good farming country. These natives farm every inch of it, and a good thing they do. I've been eating a lot of fresh vegetables.

"Well, dad, I am in the best

"Tribute to Yugoslavia" Dinner In Detroit, Mich.

Detroit, Mich. — Many prominent Americans will greet Lt. Col. Vladimir Dedier, Yugoslav's delegate to the San Francisco Peace Conference when he arrives in Detroit to attend the "Tribute to Yugoslavia" dinner on May 9th at the Webster Hall Hotel.

The dinner is being sponsored by the American Committee for Yugoslav Relief and will commemorate four years of heroic struggle under the leadership of Marshal Tito, premier of the new Yugoslav government recently recognized by the Big Three at the Yalta Conference.

Dr. Carl O. Smith, chairman of the committee announced that Congressman Hugh Delacy of Washington and State Senate Minority Leader Stanley Nowak will be guest speakers. Zlatko Balokovic, internationally famous artist and national president of the United Committee of Americans of South Slavic Descent, will tell the story of Yugoslavia and read a personal message from Marshal Tito.

Mayor Edward J. Jeffries, Jr., honorary chairman of the committee, will speak in the name of the City of Detroit and will reply to Marshal Tito's message.

The watch on the Rhine finally got the works!

of health and getting along about as good as can be expected. I do hope everything is O. K. with you. My best wishes and regards to you and the family. Tell them all hello.

"Your son,

"John,"

Central European News

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
1st Vice-Pres't: Frank J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
2nd Vice-Pres't: Anton Krapene 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
3rd Vice-Pres't: Mary Kershnik, 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
4th Vice-Pres't: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
5th Vice-Pres't: Cyril Rovanech 14910 Sylvia Ave., Cleveland 10, Ohio
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

AUDITING COMMITTEE:

President: John Kums 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio
1st Auditor: Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2nd Auditor: Matt Anzele Box 12, Aurora, Minn.
3rd Auditor: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
4th Auditor: John Tomazic 1763 E. 36th St., Lorain, Ohio

FINANCE COMMITTEE:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Louis Champa Ely, Minnesota
Frank J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minnesota

COMMITTEE ON BY-LAWS:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio
Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minnesota

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1st Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota
2nd Judiciary: Anton Erzen R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
3rd Judiciary: Mary Ballint Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.
4th Judiciary: Fannie Jenko 1118 Clark St., Rock Springs, Wyo.

Notice to All Contributors to Nova Doba

Members contributing articles to the Nova Doba are asked to please cooperate with the following rules:

1. Deadline for all long articles is the Monday of each week. During these war times, the mail is slow so we suggest you get your mail in early and be assured of your article reaching us on time for publication.

2. All articles must be personally signed by the sender. This is in accordance with our AFU by-laws.

3. Write on one side of paper only; if typed, please double space.

4. Mail all articles to Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

JUVENILE PAGE CONTRIBUTIONS

1. The deadline for all juvenile contributions is the first Wednesday of each month.

2. Sign your name and lodge number to every article.

3. Write on one side of paper only.

4. Mail your article early.

A small-town editor sent out the following note for reminding his subscribers that their subscription needed renewing:

"There is a little matter that some of our subscribers have seemingly forgotten entirely. Some of them have made us many promises, but have not kept them. To us it is a very important matter—it's necessary in our business. We are very modest and don't like to speak about such remissnesses."

Cash Awards

The American Fraternal Union pays awards for newly-enrolled members in both departments. They are as follows:

The awards are as follows for the Adult Department:

For Plan "D" insured for \$ 250 death benefit, \$ 1.50 award;
For Plan "D" insured for \$ 500 death benefit, \$ 2.50 award;
For Plan "D" insured for \$1,000 death benefit, \$ 5.00 award;
For Plan "D" insured for \$1,500 death benefit, \$ 7.00 award;
For Plan "D" insured for \$2,000 death benefit, \$ 9.00 award;
For Plan "D" insured for \$3,000 death benefit, \$12.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$ 250 death benefit, \$ 2.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$ 500 death benefit, \$ 3.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$1,000 death benefit, \$ 6.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$1,500 death benefit, \$10.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$2,000 death benefit, \$12.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$3,000 death benefit, \$18.00 award.

Awards for enrolling new juvenile members:

For Plan "JA" \$1.00 award; for Plan "JB" \$3.00 award; for Plan "JC" for \$5.00 insurance, \$3.00 award; for Plan "JD" for \$10.00 insurance, \$5.00 award; for Plan "JE" for \$25.00 insurance, \$15.00 award; for Plan "JF" for \$50.00 insurance, \$30.00 award; for Plan "JD" for \$1,000 insurance, \$5.00 award.

All members who enroll new members in the adult or juvenile departments of the American Fraternal Union are entitled to these awards. The awards will be paid when the new members have paid six months dues.

Liberated Yugoslav Army Officers Reach Belgrade

Washington.—A group of Yugoslav Army officers, liberated by the Russian Army from the Barkenkirchen prisoner of war camp in Pomerania arrived in Belgrade, the Yugoslav radio said in a broadcast recorded for OWI by Federal Communication Commission monitors.

About 2,800 officers from various parts of Germany were concentrated at the Barkenkirchen camp, the broadcast related and when at the end of January the Russian Army advanced toward the camp, the Germans forced the officers to move inland.

"Six hundred sick officers remained at the east Pomeranian camp, and when later the Wehrmacht tried to move them, they obeyed reluctantly, knowing of the Red Army's advance. At a camp in Poland, 300 of these Yugoslav officers managed to hide with intent to join the Russians. Our officers remained alone for 15 days in the Polish town and when the Germans attacked them, they were repulsed.

"The officers gained their freedom and were sent home when the Red Army took over the district. On their way they passed through Lublin, Majdanek, Cernovice and were heartily welcomed everywhere."

The repatriates are mostly Serbs, Montenegrins and Serbs from the Vojvodina district, the broadcast said, and "were well informed on the situation in Yugoslavia."

They wanted to join the Yugoslav Army, with the exception of a few followers of Nedic, the broadcast said, because "even while in the prisoner of war camp, they were able to maintain a secret organization favoring the Yugoslav National Liberation movement."

In another broadcast, the Belgrade radio related how 500 Yugoslavs, liberated by the Russians from a prisoner of war camp in Pomerania, arrived in Smeredovo on March 21.

"Upon their arrival, the repatriates, hearing that the youth week had just begun, refused to go to rest camps and immediately began to clear away the debris in bombed Smeredovo," the broadcast said.

Jugoslav Government Urged to Work in Unity With All Groups

Washington.—"Now that the Yugoslav crisis in London seems about to be solved favorably, it is announced that the Subasic government will leave the capital of Great Britain and go to Belgrade in a few days, where it will work with the movement of national liberation to form a government of national union, such as the Tito-Subasic agreement provided for," the BBC said in a recent broadcast relayed to OWI by FCC monitors.

According to the broadcast, the Belgrade government will choose members of the regency council to which the "king will then transfer his prerogatives and his powers" under the agreement reached between him and Subasic.

In commenting on recent political development in Yugoslavia, the Swedish newspaper Stockholm Tidningen, in an article relayed to OWI, said: "By exercising a little goodwill one could describe the solution of the Yugoslav government crisis as a compromise. King Peter's attempt to intervene has in practice failed, and the situation is now the same as it would have been if the monarch had sanctioned the agreement on the Yugoslav system of government at the end of the war. Quite apart from nationalist policy, it is a fact that Yugoslavia's coming

government will have intimate relations with the Soviet Union and will include powerful Communist elements."

On January 31 the London Times, in an editorial relayed to OWI, stated: "Although this settlement cannot be termed final until Marshal Tito has approved it, it is not thought that he will reject it. The British and Russian governments are understood to have decided against recognizing any Yugoslav government but the one formed by a fusion of the administrations at London and Belgrade. The attitude of the United States if more reserved, is believed to be substantially the same. By the Tito-Subasic agreement the combined government undertakes to publish a declaration, proclaiming the principles of the democratic liberties of the country, liberties identical with Mr. Roosevelt's Four Freedoms, and guaranteeing their application.

"It is hoped that the declaration will be issued immediately after the fusion and that the new government will broaden its basis. It can hardly be too broad in a land of so many political, linguistic and sectarian divisions, including representatives of the Croat Peasant Party which still has numerous adherents."

"The appalling conditions of the liberated regions of Yugoslavia, depopulated, plundered and famine stricken," the Times editorial concluded, "and the devastation which threatens the regions still under the Germans, are object lessons of the dangers of disunion."

Greeks and Yugoslavs Air Hopes for New Frontiers

Washington.—The Athens radio reported that "during the second conference of Churchill with His Grace the Regent, Premier Plastiras and Minister of Foreign Affairs Sophianopoulos, the Greek authorities again broadly elaborated on Greek claims and needs of the country after the devastation it suffered."

The broadcast, relayed to OWI by FCC monitors, pointed out that the "views expressed by the Greek government were favorably received by the British premier who, in his speech, expressed his wishes and hopes of a great future for Greece, and for justification of its hard struggles."

Meanwhile the French European service, in a Greek language broadcast relayed to OWI, quoted the Greek minister for foreign affairs, Sophianopoulos, as having stated in a press interview on February 17:

"Without nursing any imperialistic aims, we mean to ask for reparations for all destruction and damage suffered in the past by purely Greek populations. We are convinced that our Allies, without deviating from their principal war aims, will agree to a modification of our frontiers at specific weak points which in the past have permitted foreign leaders to violate our soil, in such a way as to make such invasion impossible in the future."

According to the broadcast, Sophianopoulos concluded by stressing the importance of "demographic problems which, in his opinion, are the principal reason of the social and political instability of the country, because such problems compel Greek populations to live under lamentable conditions."

"On February 15 a committee from northern Epirus, led by the Metropolitan of Argyrocastro, presented a resolution to Anthony Eden through the British embassy, asking the British government's support to the union of northern Epirus with

Mother Greece," the Athens radio revealed in a broadcast recorded for OWI.

In Yugoslavia, "immediately after his arrival in Belgrade, Premier Subasic endorsed Tito's claims concerning Trieste and Istria," the French Telegraph Service said in a transmission recorded for OWI.

The French agency's correspondent, Vincent Laptev, quoted Subasic as declaring:

"I hope that the Allies will allow us to claim these regions for the Yugoslav motherland. Unlike in 1919, we will not agree that 1,000,000 Yugoslavs should remain outside our frontiers."

Jugoslav Prisoners Freed by Allies

Washington.—Over 2,000 former Yugoslav prisoners of war are at present in France, and will join the large number of workmen and their families who were originally sent to Germany from Yugoslavia, a dispatch reaching the Office of War Information said.

"The exact number of prisoners and refugees could not be ascertained, due to the fact that large groups of them are arriving daily," the dispatch revealed.

It was said in Paris that all prisoners have been released from the Saar and Ruhr basins, now conquered by Allied armies, and from the Osnabruk concentration camp.

According to the dispatch, Yugoslav representatives are trying to assemble all the prisoners and liberated workers in the vicinity of Marseilles, which will be the center of repatriation activities.

Jugoslavs Hold First Review of New Army

Washington.—The first large review of the Yugoslav army, at which was seen the excellent appearance and equipment of the newly constituted forces, was held on March 27 in Belgrade, in commemorating the fourth anniversary of Yugoslavia's declaration of war on Germany, a TANJUG dispatch said, as revealed to OWI by the Federal Communication Commission.

"The sidewalks of the principal streets, along which the troops paraded, were crowded with great masses of people who showered the courageous Yugoslav soldiers as well as the guns and tanks with flowers and wreaths," the dispatch related.

The parade was led by the military commander of Belgrade, Major Gen. Ljubovan Jurich and his staff. On Terazije square a review stand was erected for Regent Dr. Dusan Serbec, AVNOJ President Dr. Ivan Ribar and members of the

WAR BONDS

in Action

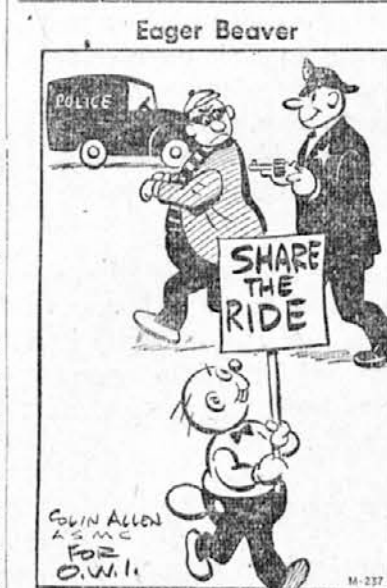
Blasting Japs on Corregidor. Rear Adm. R. S. Berkey, USN, watches cruisers and destroyers that War Bonds helped to build, drive the enemy from famous Philippine rock. U. S. Treasury Department

presidium, members of the government, the chief of the general staff, Lieut. Gen. Arsa Jovanovic and aides, and for members of the USSR, British, United States, French, Czechoslovak, Bulgarian and Albanian military missions. Yugoslav planes gave an exhibition of formation flying.

"The first unit to march past were cadets of the military academy, followed by the military band of the general staff, after which came units of infantrymen from all parts of democratic federative Yugoslavia," the dispatch related. "The cavalry was greeted with enthusiasm. Then came the field and anti-aircraft artillery and heavy mortars. The greatest enthusiasm was caused by the appearance of motorized artillery and heavy tanks, and after these came motorized infantry."

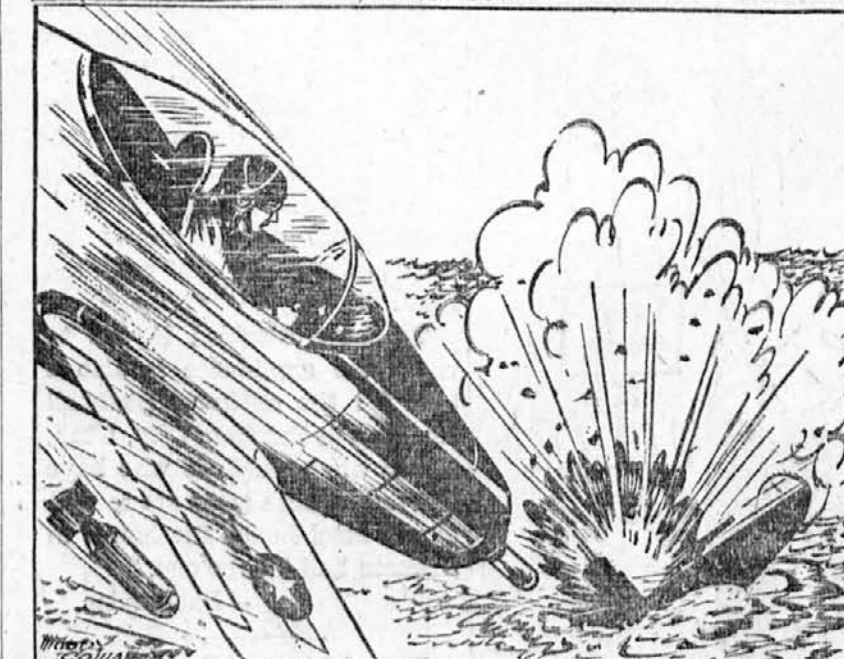
The parade lasted one and a half hours, TANJUG said.

The "Shooting Star" is the new American jet plane; the "Meteor" is the new British jet plane; both now in production and likely to be seen in action shortly.

AMERICAN HEROES

by WOODY COWAN

PIERRE, South Dakota, can be proud of Lt. Robert Pershing Williams. Decorated with the Navy Cross and the Distinguished Flying Cross, Lt. Williams, spotting a German sub while piloting a Navy Torpedo Bomber in the Atlantic, attacked the enemy without supporting fighter planes. He released four depth charges, all of which exploded close, sinking the sub and throwing enemy personnel into the water. For his heroism and extraordinary achievement Lt. Williams received the Gold Star. War Bonds buy depth charges for such heroic service. U. S. Treasury Department

Higher Hog Prices:

In a move to stimulate hog production, War Food Administration has upped the sale price guarantee for farmers to \$13 per hundredweight. The new floor, an increase of 50 cents, is guaranteed to Sept. 1, 1946. At the same time, OPA issued assurances that the current ceilings on live hogs (\$14.75 for butchers, \$14 for sows) will be maintained to the same date. With its new price floor, WFA is aiming at a goal of 337 million pigs next fall, an increase of 18% over last autumn.

For G. I. Gardens:

To lift spirits and remind troops of home, Cleveland, Ohio, florists have sent a dozen varieties of flower seeds to thousands of soldiers overseas and in camps and hospitals throughout the United States. The Cleveland Florist Telegraph Delivery Association started the idea. Paul T. Evans, director, said requests for free seeds have come from all ranks and branches of the service.

Forest Inventory:

The first comprehensive inventory of forest resources ever made in the USA has just been started in the Great Lakes timber area. U. S. Forest Service is cooperating. Data goes to pulp and paper building industries for post war guidance. Similar surveys are planned for the south and northwest regions.

Your Government Asks You To:

Fill out and file your "Consumer declaration" and solid fuel order with your regular coal dealer before May 15th to be assured of receiving a supply before winter.

Stretch the meat supply by substituting other protein foods. Share the available meat fairly with our armed forces and fighting Allies by paying your ration points in full.

Apply now for a job in a veterans' administration hospital if you are a graduate registered nurse and are not available for military service. Two thousand nurses are needed by June 30th. Write to: Medical Director, Veterans' Administration, Washington 25, D. C.

Be sure you know about the free maternity and infant care to which you are entitled if you are the wife of a serviceman in one of the four lowest pay grades and are expecting a baby. Apply for this care through your doctor or the local health department.

Make a final search of your clothes closets and take what you can spare to the nearest collection depot of the United National Clothing Collection. These clothes are needed for victims of Axis aggression.

More War Housing:

Construction of 22,000 more dwellings for war workers is permitted in legislation, signed by the President, increasing by \$100 million the amount of private war housing mortgages which may be insured under the National Housing Act. Approximately 340,000 housing units have already been built and occupied, or are being constructed, with the original mortgage insurance limit of \$1.7 billion. (Continued on page 5)

"MOTHER OF ALL CHILDREN"

In the women's barracks of a German concentration camp in an area recently captured by the Red Army, there was once a prisoner known as Clara, a little dressmaker from Prague.

One night, while the other women were sleeping on the cement floor, Clara died. When the Germans dragged her body away, the fair head of her little daughter, Elly, appeared from under the straw of her pallet. A woman gathered the child to her breast and spoke soothing words.

Elly did not understand the words, but she nestled close. She could not pronounce the woman's difficult Russian name and patronymic—Marfa Ossipovna. Children and adults remembered only its first syllable—comprehensible in all languages—"Ma."

Soon afterward an Italian woman, Lucy, died, leaving her two-year-old son. The child screamed and scratched at everyone who approached. But in "Ma's" arms he became quiet.

Then Simone, an eight-year-old girl, came to Ma on her own initiative. It was like this: Simone's mother died, but the Germans did not remove the body for a long time. The little girl covered her dead mother's face with straw, then came to "Ma" and said, "Madame, permit me to remain with you. I can carry water and nurse the children."

"Ma" did not understand French. She simply kissed the little girl.

Later a boy of 14 appeared in "Ma's" corner; then a tiny, pale girl from Warsaw. A new name was given to Marfa Ossipovna: "Mother of all children." Mothers, sensing the approach of death, called "Ma" to them and pressed their lips to her calloused hand, whispering words of anguish and gratitude.

No Food for Children

The Germans did not issue a food ration to the children. Only those who worked were entitled to 100 grams of sawdust bread and a pint of prison "soup" daily. One day on her way back to the barracks after work, "Ma" resolutely stepped over to the barbed wire behind which the men prisoners were working. She called loudly, "Any Russians there? Help the little children. Throw pieces of bread into this crater near the fence."

For this the Germans ordered "Ma" to be punished with 25 strokes from a wire whip. Without a word, she took off her blouse and turned her back to the woman overseer, a husky German wearing black leather gloves, who struck her 25 times with the whip. The "Mother of all children" then put her blouse over her bleeding shoulders and returned to the barracks.

When Simone saw the blood she began to cry. "Ma" smiled

and tried to calm her. "Bread... bread... now you will have bread," she said. It was true. The crater near the barbed wire began to be filled with pieces of Russian rations, then with the bread of Polish, French, Czech and Italian prisoners.

But the bread had to be brought to the children. At night, "Ma" would crawl toward the fence to fetch it. The beams of searchlights skimmed the earth, machine guns crowned the watch towers. German sentries listened intently for the slightest rustle.

For four months "Ma" outwitted death and fed her 11 foster-children. In the daytime she went on with her work, doing three times the usual quota for a man. She did not want to be considered feeble or ailing—such people were killed by the Germans without delay. Her life meant the lives of her little ones.

At the beginning of the fifth month, a searchlight tore out of the darkness in the dead of night and picked out the body of a woman pressed close to the ground. One moment later a German sentry was reloading his Tommy gun.

For days the children awaited their mother's return. But she did not come back. Another ten days passed. With great difficulty the other women fed the children.

Then the Soviet troops came. They heard the story. Red Army officers and men were unable to find the grave of the "Mother of all children." But they lined up in a guard of honor about the crater near the barbed wire fence. A solemn salute was given to the unknown great woman who had laid down her life for the children of others.

Safety News

When it comes to bicycle riding, the Indians had the right idea. No—there were no Redskins on bicycles, but the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council point out that "Indian style"—which means of course—single file—is the only safe way for groups of bicyclists to ride together. So, you bike riders, take a tip from the Indians and always travel as they did—in single file!

Joe grunted and groaned, gave a mighty tug and lifted himself—right into a hospital bed. Here's a Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council limerick to tell how he did it.

Worker Joe knew he ought to produce more stuff for the fighting men's use.

But while Yanks still attack, Joe is flat on his back—

"Wrong lifting" is Joe's "lame" excuse.

UNCLE SAM'S CORNER

(Continued from page 4.)

Prisoner of War News:

Tucked into enemy propaganda broadcasts are bits of news from American boys, prisoners of war. Families who fear that they may miss such messages unless they stay glued to short-wave sets are reassured by the War Department. The Prisoner of War Information Bureau works day and night to let families know what the enemy reports about prisoners. Every day, about 100 messages, intercepted by monitors who listen to all enemy broadcasts, are checked against official records. If the record shows that a man is a new prisoner or his status has changed, this news is included in the telegram to the next of kin.

News of prisoners in enemy broadcasts should never be considered official since it's used simply as bait to get Americans to listen to enemy propaganda, said the War Department. Boys rarely speak themselves, and news about them is sometimes two months old.

"Never pay for an intercepted message," warned the War Department. Some individuals try to collect from families for messages they hear over enemy broadcasts; others send messages free, as a patriotic gesture. Beware of either kind; they may misinform. Government telegrams are free and reliable.

Families cannot write to a prisoner of war until the War Department registers his name with censors. First letter received from a prisoner should be mailed to Prisoner of War Information Bureau, Provost Marshal General's Office, Washington 25, D. C. The letter will be returned with directions for writing and sending packages to prisoners.

More for Civilians:

No more restrictions on black tea since Ceylon, India is shipping again. However, green tea is still tied up in China.

Fruits and vegetables, wrapped and sealed in cellophane "hydrator" packages for home refrigerators will appear on postwar markets, thanks to a new machine which wraps and dates.

There will be 400 million fewer pounds of peanuts for eating this year, but plenty for peanut butter.

MESTO OB ZALIVU ZLATIH VRAT

(Nadaljevanje s 1. strani)

je težko reči. Zdi se, kot bi se bila vsa vladnost in gostoljubnost našega ameriškega zapada zljala tja. Vendar so tam v velikem številu zastopani priseljenci iz vseh držav naše Unije in menda tudi iz vseh držav sveta.

Piscu teh vrstic je mesto San Francisco znano z obiskov pred par desetletji, in kolikor more povzeti iz sodobnih ustmenih in pismenih poročil, nekdanji čari Kalifornije in San Franciscana niso obledeli, ampak so se razkošatili. Tako bodo zastopniki 46 narodov, ki so se zbrali tam k

zgodovinski konferenci, videli nekaj najboljšega, kar ima Amerika, in bodo odnesli lepe spomine v svoje domovinske države. Upajmo, da bo blaga pacifična klima prispevala svoje za harmonično zborovanje konferencie in najboljše zaključke za blagor človeštva.

ZDRUŽENI NARODI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Navajale so se različne sporne zadeve, ki obstojajo med zastopniki raznih narodov. Polena spodbili so se metala od različnih strani. Nekateri pesimisti so že v naprej videli razbitje konferencie, drugi so že v naprej prekovali, da bodo zaključki nepravični za razne narode.

Na drugi strani pa ljudje, ki niso pesimisti in ki verujejo v uspeh konferencie, delajo sledeče zaključke:

Ni dvoma, da so pred konferenco nekateri neprijetni problemi. Ni dvoma, da imajo zastopniki tolikih narodov različne ideje, želje in načrte. Ni dvoma, da konferenca ne bo mogla vsem in vsakemu posamezniku ustreči. Potrebni bodo kompromisi v mnogih ozirih, toda na podlagi teh kompromisov bodo sprejeti zaključki, katerih izvajanje bo moglo preprečiti bodoče vojne. Strahote in žrtve sedanjih vojn, ki še ni končana, so tako velike, in pritisk ljudskega mnjenja je tako silen, da bodo zborovalci na konferenci morali priti do sporazuma. Kakršen koli načrt za vzdrževanje svetovnega miru bo boljši kot noben načrt.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

bombniki trosijo razdejane na japonska mesta.

KONEC MUSSOLINIJA

Iz Milana je sporočil korespondent James E. Roper dne 30. aprila, da na trgu mesta Milana leži truplo Benita Mussolinija poleg 16 drugih trupel. Ujeli so bivšega italijanskega diktatorja in na kratko obračunali z njim italijanski partizani. Po kratki obravnavi je bil obsojen na smrt in ustreljen blizu mesta Dongo, v soboto 28. aprila popoldne. Z njim je bila ustreljena njegova priležna signorina Petacci in 15 njegovih tovarišev, višjih fašistov. Skupina je nameravala pobegniti preko meje v Švico, pa so jo italijanski partizani prestregli.

POTEK KONFERENCE

V prvih štirih dneh zasedanja je konferenca Združenih narodov v San Franciscu rešila organizacijske in nekatere druge preliminarne zadeve. Običaj predsedništva je bil v toliko izpremenjen, da se v predsedovanju vrstijo zastopniki štirih veslesil, ki so sklicale konferenco. Tako se v predsedovanju vrstijo naš tržavni tajnik Stettinius, ruski zunanji komisar Molotov, angleški minister notranjih zadev Eden in kitajski zunanji minister T. V. Soong.

ZBOR NARODOV

Na konferenci Združenih narodov v San Franciscu so zastopane sledeče države: Avstralija, Belgija, Bolivija, Brazilija, Kanada, Čile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Češkoslovaška, Dominica, Ecuador, Egipt, El Salvador, Etiopija, Francija, Grčija, Guatemala, Haiti, Honduras, Indija, Iran, Irak, Lebanon, Libanija, Luxemburg, Mehika, Nizozemska, Nova Zelandija, Nicaragua, Norveška, Panama, Paragvaj, Filipini, Saudi Arabija, Sirija, Turčija, Unija Južne Afrike, Unija sovjetskih republik, Velika Britanija, Zedinjene države Amerike, Urugvaj, Venezuela, Jugoslavija.

NOVA ZNAMKA

Poštna uprava Zedinjenih držav je izdala nove znamke v počast konferenci Združenih narodov v San Franciscu. Znamke so po pet centov. Pokojni predsednik Roosevelt je bil navdušen zbiralec znamk, zato je državni tajnik Stettinius kupil prvo polo teh novih znamk in jo poslal Mrs. Roosevelt, da jo doda veliki zbirki svojega pokojnega soproga. Nove znamke so bile dane v prodajo 25. aprila.

POMANJKANJE MESA

Pomanjkanje raznih vrst mesa se običajno po vsej državi, in prebivalstvo se mora do znatne mere zadovoljiti z nadomestili. Iz tega vzroka so vojaške oblasti tudi v taboriščih nemških vojni ujetnikov v tej državi nadomestile v prehrani ujetnikov boljše vrste mesa z ledvicami, jetri, senci in cenejšimi vrstami mesa, ki ga ne primanjkuje. Vojni ujetniki bodo kljub temu dobivali dovolj zdrave in redilne hrane.

USPEHI BOMBNIKOV

Japoncem se zdaj z obrestmi povrača njihov zahrbtni napad na Pearl Harbor. Veliki ameriški bombniki dan z dnem bombardirajo važna pristanišča, industrije in prometna središča v pravi Japonski. Radijsko poročilo iz Tokija priznava, da je bilo samo v štirih velikih industrijskih mestih uničenih nad 700.000 domov in da je brez strehe nad tri milijone oseb. Najbolj prizadeta mesta so Tokio, Osaka, Nogaja in Kobe.

MODRA DONAVA

Ameriški vojaki, ki so prišli do brega reke Donave pri Regensburgu v Nemčiji, se vprašujejo, zakaj se reka naziva "blue Danube," ker ni nič bolj modra kot reka Hudson v New Yorku.

RUSI O ROOSEVELTU

Ob priliki nenadne smrti predsednika Roosevelta je prišlo iz Rusije tisoče sožalnih brzojav. Ko se je dne 24. aprila sestal k zasedanju vrhovni svet Unije sovjetskih socialističnih republik v Moskvi, kjer so bili zbrani zastopniki iz vse prostrane Rusije, je predsednik Nikolaj Švernink pozval delegate, da vstanejo za eno minuto v počastitev spomina ameriškega predsednika Roosevelta. Kaj takega se še ni nikoli prej zgodilo v Rusiji. Predsednik Švernink je v vznešnem govoru omenjal velike zaslugе predsednika Roosevelta v boju za svobodo in mednarodno varnost, in dejal, da bo rusko ljudstvo vedno ohranilo v častnem spominu velikega ameriškega predsednika.

PRAV PO IRSKO

Ameriški poslanik na Irskem, David Gray, je protestiral proti cenzuriranju njegovega poročila o uboju štirih irskih duhovnikov v Manili na Filipinih. V dotičnem poročilu je bilo točno navedeno, da so umore izvršili Japonci, toda irska oficielnna cenzura je poročilo pristigla tako, da bi se bilo lahko razumelo, da so umore zakrivali Američani. Pristriženo poročilo je priobčil samo list premierja De Valere, "Irish Press" drugi dublinski list pa se priobčitev odklonil, ker se poslanik Gray ni strinjal s cenzuriranim poročilom. "Neutrality" Irsko pri vsaki priliki pokaže, da mrzi ne samo Anglijo in Rusijo, ampak tudi Ameriko. In irska neutralnost v tej vojni je prilično take vrste kot španska.

IZ JUGOSLAVIJE

Boji med jugoslovanskim vojaštvom in nemškimi okupatorji se vršijo v raznih delih Bosne in v Hrvatske, kakor tudi na Stajerskem in v nekaterih delih Dolenjske. Posebno ostri boji pa se vršijo na Primorskem in v Istri. Sušak so jugoslovanske čete osvobodile že pred dobrim tednom in konci preteklega tedna

so se vršili boji za posest Reke.

V Srbiji, Črni gori, Makedoniji in Hrvaški so bile že organizirane provizorične vlade. Sedež srbske vlade je v Beogradu, črnogorske, v Cetinju, makedonske v Skoplju, in hrvatske, v Splitu; Zagreb in del Hrvatske še nista osvobodjena. Provi-zorični vladi v Sloveniji ter Bosni-Hercegovini še nista organizirani, ker deli Slovenije ter Bosne in Hercegovine še niso osvobodjeni. Kot znano, bo novo Jugoslavijo tvorilo šest avtonomnih dežel, vsaka s svojo pokrajinsko vlado; federalna vlada pa bo v Beogradu. Te avtonomne dežele so: Srbija, Črna gora, Bosna-Hercegovina, Makedonija, Hrvatska in Slovenija.

Jugoslovanski delegati na konferenci Združenih narodov v San Franciscu so: Dr. Šubašić, minister zunanjih zadev; Zujovic, minister financ; Simić, poslanik v Zedinjenih državah; Krasovac, tajnik ekonomskega koncila; Dedier, časnikar; Ivanović, Ljubčić, uradnika jugoslovanskega poslaništva v Washingtonu.

Slovaške, madžarske in ruske narodne manjšine v Jugoslaviji bodo smele obdržati svoje osnovne in srednje šole v novi Jugoslaviji. Slovaki imajo svojo gimnazijo v Petrovacu, Madžari v Subotici in Rusi v Krstu.

Okrog dva tisoč jugoslovanskih vojni ujetnikov v Nemčiji so ameriške čete nedavno osvobodile. Center za njihovo odprmo v domovino je v bližini Marseillesa v Franciji. Tam se jim pridružuje veliko število jugoslovanskih delavcev in njihovih družin, katere so bili Nemci odvedli k prisilnemu delu v Nemčiji.

Po zadnjih poročilih so jugoslovanske čete maršala Tita v Trstu in boji se vršijo na tržaških ulicah. Britiška osma armada je v Benetkah, le 58 milj oddaljena od Trsta.

OFFICIAL NOTICES

Uradna naznanila

Suspensions—Suspensacije

The following members have been suspended in the Adult Department as of April 1, 1945, and unless reinstated within the period allowed by the By-laws will be expelled without further notice:

Lodge No.	Cert. No.
2 Frank F. Melovasic	46625
16 Julia Solic	46621
61 John Springer	34267
70 Mary Welch	24522
72 Pauline Gregurich	32175
88 Ann Rosalie Beanchi	44394
94 Amelia Gravittter	38449
105 Jack Lanch	43199
114 Alice Lax	46958
Roy Lax	31003
170 Frances Piekut	44786
173 Matt J. Anzelc, Jr.	36653
Mary Ujcie	42227
186 Albert Jerleric	45694
225 Jean Allen	45694

Reinstated—Vpostavljeni

Adult Dep't—Odrasli odd.

Lodge No.	Cert. No.
15 Barbara Meklave	13706
21 Pauline V. Okoren	44358
45 John Perko, Jr.	38858
Frances Perko	38857
70 Mary Jakubowski	44909
71 Elsie Desmond	45421
88 Helen Livingston	44747
116 Harold Yereb	47123
124 Anton Setin	38390
137 Mary Jablouski	47410
160 Karl Zakrajsek	34385
168 Caroline Horvat	45864
196 Evelyn A. Mullen	45493
196 Steven J. Hudak	44531
205 Andy Dobrosky	43446
227 John Messich	36253

Died—Umrli

Adult Dep't—Odrasli odd.

Lodge No.	Cert. No.
2 John Shober	43773
February 12, 1945.	
18 Gregor Kalan	15842
March 3, 1945.	
30 Matt Bartol	34783
March 19, 1945.	
Louie A. Mehle	45897
February 19, 1945.	
36 Frank Zupantič	33703
52 Martin Bambic	5872
March 1, 1945.	
70 Johana Tomse	20229
78 Anna Glavan	14208
March 23, 1945.	
82 Frances Zorko	10510
March 21, 1945.	
133 John Komatar	42698
March 5, 1945.	
160 Srečko Cekada	41413
February 22, 1945.	
165 Martin Spollar	33441
March 12, 1945.	

190 Josephine Kunst	28462
March 23, 1945.	
227 Louie Zakrajsek	36147
March 27, 1945.	
229 Terezija Leko	37407
March 6, 1945.	

Suspensions—Suspensacije
Juvenile Branch—Ml. oddelek
The following members have been suspended in the Juvenile Branch as of April 1, 1945, and unless reinstated within the period allowed by the By-laws will be expelled without further notice:

Lodge No.	Cert. No.
5 William J. Lilya	27482
Rosemary Jane Lilya	27481
Paul A. Lilya	27483
John Franklin Lilya	27479
James R. Lilya	27480
Jacob John Vesel	27485
Leonard J. Vesel	27484
9 William J. Bessner	20863
22 Anthony Oberman	26860
Carolina Oberman	26859
28 Ernest M. Fedor	24830
George Frank Fedor	24838
Janice Lee Bixby	25250
Sandra Sue Bixby	25251
44 Deborah E. Nichols	23924
54 Nancy Ann Carlson	27511
Ronald D. Carlson	27512
58 Frankie D. Planichek	27398
66 Robert Jaksetich	23931
Walter Lustick	17796
70 Carl Junior Bryant	27400
George Bryant	27401
James Bryant	27402
94 Dolores J. Gravittter	21480
114 Janice Laverne Lax	25866
Kenneth William Lax	25868
Marline Louise Lax	25869
Rudolph Lax	25867
131 Marcia Marie Loftus	26724
133 Bruce Alexander Hill	24064
138 Leona Kuznik	11820
147 Joseph Anton Zupan	13351
162 Michael Eugene Allen	26595
Nona Mae Allen	26594
Beverly Belle Arnot	26598
Katherine Marie Arnot	26597
Mary Ann Linstrom	26600
Shirley Jean Linstrom	26599
184 Richard W. Lassi	27320
Thomas C. Lassi	27319
Gary D. Theno	24007
196 Florence Rita Stromoski	27655
Raymond Anthony Stromoski	27654

Reinstated—Vpostavljeni

Juvenile Branch—Ml. Oddelek

Lodge No.	Cert. No.
21 Dolores M. Clark	20538
George M. Clark	20538
Patricia Ann Clark	20539
35 George Torchik	26938
45 John Richard Perko	19818
Kenneth P. Perko	24720
70 Dorothy Jakubowski	23943
Joseph Jakubowski	23944
Raymond Jakubowski	23945
71 Selma Antonette Hrvatin	15746
84 Albertine J. Cook	25449
Steven Charles Cook	26903
Lucille R. Paolucci	20237
Tano J. Paolucci	20238
114 Michael L. Patterson	23324
Kimbal John Patterson	23323
196 Bernadette R. Mullen	24363
Mildred Mullen	23371
Grace Cecelia Boberg	25504
Nancy Jean Boberg	22381
Ruth Ann Boberg	27245
Beverly Juanita Bray	23766
William W. Bray	23765
205 Arlene Dobrosky	22105
Geraldine Dobrosky	22106
Joan Dobrosky	22107

ANTON ZBASNIK,
Supreme Secretary

IZ URADA JPO-SS

Finančno poročilo od 1. januarja do 31. marca 1945

Bilanca 31. decembra 1944	\$55,830.31
Prejani:	
Slovensko Samostojno dr. "Dobrovoljni" postali Louis Arko, blagajnik podružnice št. 13	199.69
Mrs. Mary Niklos	25.00
Mrs. Jacob Matizel	5.00
Mrs. Mary Skrabla	2.50
Mrs. Anthony J. Skoff, tajnik dr. št. 70, KSKJ, St. Louis, Mo. (darj društva)	50.00
Miss Cecelia Peternel, tajnica dr. št. 96, SZZ	21.60
Mrs. Mary Kerishinski, predsednica dr. št. 134 ABZ, poslala	41.83
John Loushin, predsednik podružnice št. 19	42.90
Louis Champa, blagajnik podružnice št. 6	150.00
Pvt. Joseph Breecel, Camp Roberts, California	15.00
Anton Kermel, Omaka, Wash.	15.00
Mr. Frank Mariot, Palisade, Colo., postal	23.00
Mr. John Vento, podružnica št. 17, Rock Springs, Wyoming	365.98
Mr. Joe Spiller, Pueblo, Colo., postal	7.00
Mrs. Carolina Stanich, Indianapolis, Indiana	3.67
Mr. Anthony Kren, blagajnik podružnice št. 26	30.00
Pvt. Daniel Mahnic, Yuma, Ariz.	5.00
Vzota	\$ 902.00
Izplačani stroški	\$55,732.52
Bilanca 31. marca 1945	\$56,699.69
Leo Jurjevce, blagajnik; Josip Zalar, tajnik.	

DOPISI

Pittsburgh, Pa. — Zapisnik zborovanja federacije društev Ameriške bratske zveze v zapadni Pennsylvaniji, ki se je vršilo 25. februarja 1945 v Slovenskem domu na 57. cesti v Pittsburghu.

Predsednik Frank Kress otvoril zborovanje ob 2. uri popoldne s pozivom na navzoče, da zboruje mirno in premišljeno v korist federacije in Ameriške bratske zveze. Prečitajo se imena federacijskih uradnikov, ki so vsi navzoči, z izjemo nadzornikov Jurija Previce in Johna Korčeta. Izmed glavnih odborov sta navzoča prvi gl. podpredsednik F. J. Kress in vrhovni zdravnik dr. F. J. Arch; od gl. porotnikov pa Anton Eržen. Prečitajo se poverilnice društvenih zastopnikov. Društva so zastopana sledeče: št. 12, Pittsburgh: William Kress, John Mestnak in Frank Alič; št. 26, Pittsburgh: Ignac Kastelic, Frank Oblak in Filip Progar; št. 33, Center: Anton Eržen in Jacob Peternel; št. 57, Export: Andy Drnjevič; št. 99, Moon Run: Joseph Matjaš; št. 149, Canonsburg: Martin Žagar; št. 196, Pittsburgh: John Furar; št. 203, Cheswick: Charles Matus, Joseph Yohman, jr., in Anton Klemencič. Zastopanih je 8 društev s 15 zastopniki.

Prečita se zapisnik prejšnjega zborovanja, ki se sprejme kot čitan. Slede poročila federacijskih odborov. Predsednik nima nič posebnega poročati; poročal bo več, ko pride na vrsto točka "razno". Tajnik prečita poročilo o dohodkih in izdatkih. Preostanek v blagajni 25. februarja 1945 je bil \$123.12. Poleg tega ima federacija tudi en vojni bond. Poroča tudi, da je poslal poverilnice za to zborovanje in za letno sejo 23. društva. Blagajnikovo finančno poročilo se strinja s tajnikovim. Isto velja za nadzorni odbor. Račun sprejet. Poročilo odborov se vzame na znanje.

Slede poročila društvenih zastopnikov. Za društvo št. 12 je poročano, da so vpisali enega novega člana v mladinski oddelk in da imajo 20 članov v vojni službi Zedinjenih držav. Pri društvu št. 26 je umrl Anton Valencić; v vojni službi imajo 46 članov. Pri društvu št. 33 sta umrli dve članici in pri vojaki je 8 članov. Pri društvu št. 57 so vpisali 14 članov v mladinski oddelk in 7 članov v odrasli oddelk; v vojni službi imajo 21 članov. Pri društvu št. 99 so vpisali dva člana v mladinski oddelk, umrl je član Frank Možina, in v vojni službi imajo 23 članov. Pri društvu št. 149 so vpisali 8 članov v mladinski oddelk, v vojni službi imajo 15 članov, umrl je član Anton Cimperman; zastopnik tega društva tudi vabi k praznovanju društvene 20-letnice, ki se bo vršila 9. in 10. junija v Canonsburgu. Pri društvu št. 196 ni nič posebnega. Pri društvu št. 203 so vpisali enega člana v mladinski oddelk in 10 članov imajo v vojni službi; izmed vojakov je bil dosedaj eden ubit, eden pa je pogrešan.

Predsednik Frank Kress nato poroča, kar se tiče sodelovanja v glavnem uradu, koliko članov vsega skupaj je že v vojaški službi in koliko jih je že padlo. Priporoča, da gremo na delo z vpisovanjem novih mladinskih članov v tej kampanji, ki nudi lepe nagrade.

Za lokalno podružnico SANS priporoča Frank Oblak, da bi se ji kaj darovalo iz federacijske blagajne. Se odobri prispevati \$25.00 iz federacijske blagajne, med zborovalci pa se zbere \$18.00 prostovoljnih prispevkov, skupaj torej \$43.00 za SANS oziroma za pomoč staremu kraju. V to svrhu izroči gl. porotnik Anton Eržen ček za vsoto \$50.00 od kluba v Centru, Pa., \$10.00 od tamkajšnjega društva

št. 33 ABZ, in \$5.00 kot svoj osebni prispevek.

Odbor federacije za leto 1945 je sledeč: Frank Kress, predsednik; podpredsednika se imenuje za vsako zborovanje posebej; John Simončić, tajnik; John Jurgel, blagajnik; Vincent Arch, zapisnikar; Frank Alič, Frank Oblak in John Furar, nadzorniki. Za prostor prihodnjega zborovanja se določi Canonsburg. In sicer se bo prihodnje zborovanje federacije vršilo v nedeljo 10. junija v Canonsburgu, Pa. Začetek zborovanja je določen za 2. uro popoldne. —S tem je bil dnevni red izčrpan in predsednik je zaključil zborovanje ob 4. uri popoldne. Za federacijo društev Ameriške bratske zveze v zapadni Pennsylvaniji:

Vincent Arch, zapisnikar.

Pueblo, Colo.—Priloženo pošiljam pismo mojega sina, datirano 6. aprila na pacifičnem otoku Okinawa. Pismo se glasi v prevodu:

"Dragi oče:—Ne misli, da Ti morem povedati več kot si že čital ali kot že sam veš o sedmi diviziji. Jaz si predstavljam, da so bili časopisi polni novic na dan naše invazije. Well, zdaj sem na otoku Okinawa, malo nižje od Japonske. Slo je lahko in je še vedno tako. Mnogo lažje kot sem si predstavljal, da bo. Upam, da nam ostane sreča naklonjena še v bodoče.

"Dosedaj še nisem bil pod ognjem in nisem se videl japonskih vojakov; videl sem pa mnogo domačinov, ki smo jih skupaj zgnali. Seveda so tudi oni Japonci. Kajpak jim ne zaupam in sem oprezen napram njim. Včeraj sem pomagal pri porodu petfundnega fantička. Danes se dete in mati dobro počutita. Tako, kot vidiš, nimamo velikih skrbi.

"Kar se tega otoka tiče, ima jako hladno podnebje. Ob jutrih je kar prijetno pri zakurjenem ognju. Otok ima dobro farmsko zemljo in je snažen. Domačini obdelajo vsak palec zemljišča, in to je dobro; deležen sem že bil mnogo sveže zelenjave.

"Well, oče, jaz sem pri dobrem zdravju in izhajam prilično tako dobro, kot se more pričakovati. Upam, da je tudi s Teboj vse dobro. Želim Ti vse najboljše in pošiljam najlepše pozdrave Tebi in Kukarjevi družini. —Tvoj sin John."

Tako so naši sinovi raztreseni in tako živijo po širnem svetu. Bratski pozdrav!

Frank Mehle.

Calumet, Mich.—Člani in članice društva Sv. Cirila in Metoda, št. 9 ABZ, naj bodo tem potom obveščeni, da je bilo na seji meseca aprila sklenjeno naložiti na vse člane in članice po 50 centov izrednega asesmenta. Ta asesment se bo plačal v dveh obrokih, in sicer 25 centov v juniju in 25 centov v juliju. Ta naklada je bila potrebna za društveno blagajno, ki se je močno posušila. Vsi člani in članice, posebno pa tisti, ki živijo oddaljeno od društvenega sedeža ter pošiljajo svoje asesmente po pošti, naj upoštevajo gornje naznanilo in dodajo k svojim običajnim asesmentom po 25 centov v juniju in juliju. Člani naj pomnijo, da kdor ne plača izrednega asesmenta, tudi rednega ne more plačati, ter se ga suspendira po pravilih.

Kot čitamo, je kampanja za vpisovanje novih članov v mladinski oddelk v polnem razmahu. Priporočljivo bi bilo, da tudi naše društvo nekaj prispeva v tem oziru, da ne bomo med zadnjimi. Društvo, kakor tudi Zveza, vedno potrebuje nove člane, da se napolnijo vrzeli, ki nastajajo s smrtjo članov.

Tukaj je preminil eden pionirjev in dolgoletni član našega društva, Joseph Sheringer. Zapusča žalujočo soprogo, štiri hčere, vse poročene, in dva sina, katerih eden je oženjen, drugi

pa je duhovnik v župniji L'Anse, Mich. Pogreb se je vršil iz slovenske cerkve na Calumetu ob veliki udeležbi duhovščine in drugega občinstva. Pokojnik je bil po rodu iz Črnoljci v Beli Krajini. Naj bo pokojnemu sobratu lahka ameriška gruda, žalujočim ostalim pa naj bo izraženo globoko sožalje!—Za društvo št. 9 ABZ:

Matt Strauss, tajnik.

San Francisco, Calif.—Priprave za sprejem jugoslovanskih delegatov, ki so prišli na konferenco Združenih narodov v San Francisco, so v polnem razmahu. Odbor lokalne postojanke Združenega odbora južnoslovanskih Američanov v San Franciscu je podvzel potrebne korake za sprejem delegatov. Slavnost se bo vršila v nedeljo 13. maja v znani dvorani Scottish Rite Auditorium na Van Ness Ave. in Sutter St. Program se začne ob 2. uri popoldne. Nastopili bodo razni govorniki, pa tudi delegati nam bodo sporočili novice in pozdrave z naše rodne zemlje, Jugoslavije. To bo nekaj posebnega. Pokazali bomo drugodcem, da smo združeni in inteligentni narod.

Governorju države Californije E. Warrenu in mestnemu županu R. Laphamu smo pisali in ju prosili, da proglasita dne 13. maja za "jugoslovanski dan" v Californiji. Upamo, da nam ustrežeta.

Pričakujemo velike udeležbe na slavnosti od naših rojakov od blizu in daleč, ker prireditelji bo res zgodovinskega pomena.

Zvečer bo ples v zgornji dvorani, za katerega bo igrala ameriška godba, v spodnji dvorani pa bo igral tamburaški orkester in seveda tudi harmonika. Tako bo dovolj zabave za vsak okus. Na svidenje 13. maja!—Za publikijski odbor:

Peter E. Kurnick.

Sharon, Pa.—Dne 19. aprila je tukaj preminil sobrat Frank Luin, član društva Sloga, št. 174 ABZ, društva SNPJ in Samostojnega društva v Girardu, Ohio. Pokojnik je bohehal več let. Bolezen, tako zvano "silicosis," je dobil v tovarni, kjer je delal. Pred štirimi leti je moral pustiti delo in od takrat je bohehal, včasih bolj, včasih manj. Dne 18. aprila se je naznanil za bolnega. Odsel sem k njemu, da mu izročim bolniške listine, ter sem se nekoliko pogovarjal z njim. Njegov glas je nekako votlo zvenel in zdelo se mi je, da ne bo dolgo živel. Ko sem drugi dan prišel od dela domov, sem izvedel, da je Frank Luin zaspal za vedno.

Pokojnik se je dobro zavedal vrednosti bratskih podpornih organizacij in je skrbel, da je imel asesmente plačevane, dasi je bilo včasih težko. Rojen je bil v vasi Kozjane, pošta Divača, in je bil ob smrti 56 let star. Zapusča soprogo, tri hčere in sina, ki služi v mornarici nekje na Pacifiku. Pogreb se je vršil 23. aprila iz hiše žalosti na hrvaško pokopališče. Članstvo se je udeležilo njegovega pogreba v velikem številu, in društva, katerim je pripadal, so položila vence na njegovo krsto. Naj bo pokojnemu sobratu lahka ameriška gruda, njegovim sorodnikom pa naj bo izraženo sožalje. V imenu društva Sloga, št. 174 ABZ, se zahvaljujem vsem tistim, ki so stali družini pokojnika na strani v težkih urah, in vsem, ki so na en ali drugi način pomagali, kjer je bilo treba. Hvala vsem za bratsko pomoč in naklonjenost!

Frank Kramar, tajnik društva št. 174 ABZ.

Denver, Colo.—Redna seja federacije društev Ameriške bratske zveze v državi Colorado je sklicana za nedeljo 3. junija. In sicer se bo vršila v Slovenskem narodnem domu v Pueblo, Colo. Začetek je določen za 9. uro zjutraj. Društva ABZ, ki spadajo v to federacijo in ki še nimajo izvoljenih zastopnikov, so pozva-

na, da iste izvolijo meseca maja, da se bodo mogli zastopniki udeležiti seje 3. junija. Bratski pozdrav!—Za coloradsko federacijo društev ABZ:

Steve Mauser, predsednik.

Claridge, Pa.—Danes imam poročati nekaj novega iz naše naselbine, nekaj, kar se še nobenkrat prej ni zgodilo ali zamislilo. Tri društva bodo priredila velik skupni piknik. Ta piknik se bo vršil 17. junija v Beechwood Parku, na Harrison City in Trafford Road. Društva, ki bodo priredila ta skupni piknik so: št. 40 ABZ, št. 7 SNPJ in št. 368 HBZ. V pripravljenem odboru za prireditve piknika so od ABZ: Frank Bratkovich, Rudolph Yerina in John Regina; od SNPJ: Joseph Beltz, John Costellie in Mike Baloh, Jr.; od HBZ: George Kratofil in Andy Pratchek; za predsednika tega odbora je bil izvoljen Frank Supancic, ki je član vseh treh organizacij.

Odbor se bo potrudil storiti vse, da bo za posetnike piknika dovolj potrebe in zabave. Poskrbljeno bo za dobro godbo za plesalce in za lačne bo na razpolago pražena svinjetina brez pointov, in seveda bodo na razpolago tudi primerne pijače za zaliti. Z eno besedo, vse bo pripravljeno za kar najboljšo postrežbo posetnikov. Naši člani in drugi rojaki v tem okrožju naj si že zdaj določijo nedeljo 17. junija za poset tega velikega skupnega piknika.

Druga bratska društva v tej okolici pa so prošena, da ne bi na dan 17. junija prirejala svojih piknikov ali sličnih prireditev, ker to bi nam vsem hodilo v napotje. Tozadevno naklonjenost od strani drugih društev bomo pa tudi mi znali upoštevati ob prilikah njihovih sličnih prireditev.

John Regina, tajnik.

KAKŠEN BO NJIH SPOMIN

(Nadaljevanje s 1. strani)

je nato dala Adolfa učiti za sobnega dekoratorja, kjer pa ni dolgo vzdržal, ker mu je bilo delo prenikotno. Domisljal si je, da ima talent za slikarja in mati mu je preskrbela tozadevno predhodno šolanje, toda njegove packarije so bile tako slabe, da ga dunajska akademija umetnosti ni pripustila niti k sprejemnemu izpitu. Mati mu je kmalu nato umrla, nakar se je preživljal po raznih breznicah dunajskih nižih s kopiranjem pokrajinskih slik, ki jih je po par kron prodajal v takih lokalih.

Leta 1913 je odšel v Muenchen v Nemčijo, kjer se je skromno preživljal na slični način kot na Dunaju in Linzu do prve svetovne vojne. Kot v Avstriji, je tudi v Nemčiji živel osamljen, ker ni maral za družbo in je sploh sovražil ljudi. Naj-

rajši je tuhtal, čital in pridigoval svojim tovarišem, če so ga hoteli poslušati. Leta 1914 je prostovoljno vstopil v nemško armado, in sicer v neki bavarski regiment. Vojaštvo je bilo po njegovem okusu, ker je bilo vse ukazano in po paragrafi. Častniki so bili zadovoljni z njim, ker je bil pasje pokoren, njegovi vojaški tovariši ga pa niso marali. Hitler ni maral za navadno vojaško družbo, razen, če ji je mogel pridigovati, niti ni maral za pijačo in ženske.

Po vojni, ki jo je Nemčija izgubila, je Hitler ostal na plačilih listi vojaške špijanske organizacije v Muechenu do leta 1920. Potem je polagoma iz raznih nezadovoljstev, pustolovcev in kriminalcev organiziral tako zvano narodno socialistično delavsko stranko, ki se je v nekaj letih razvila v močno nacijsko organizacijo, katerega ga je leta 1933 spravila v pozicijo Fuhrerja nemškega naroda.

Sledilo je oboroževanje Nemčije, aneksije Porurja in Avstrije, razkosanje Češkoslovaške in nato druga svetovna vojna, ki je uničila več človeških življenj in materialnega bogastva kot katere koli druga vojna v znani človeški zgodovini. Hitler si je

zagotovil v zgodovini ime, kakršnega še ni imel noben krvolok pred njim.

ODMEVI RAZPADA NEMČIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

podajajo zaveznikom brez odpora ali po malem odporu, ponekod pa se upirajo do skrajnosti, dasi vedo, da je vojna izgubljena ter da bodo zavezniške bombe in izstrelki zdrobili mesta in prah. Tako so bila nekatera velika nemška mesta skoro popolnoma razbita, druga pa so ostala skoro nepoškodovana.

Vojaki tretje ameriške armade, ki so prodrl v Češkoslovaško od zapada, niso našli tam prijaznega sprejema, kakor so morda nekateri pričakovali. Dotični del Češke je bil že pred vojno večinoma obljuden z Nemci in nadaljni Nemci so se tja priselili iz Nemčije, ko so bili češki prebivalci pregnani. Ti češki Nemci so besno napadali ameriške vojake. Predno je bil vzpostavljen red, je obležalo tisoče teh nemških gerilev.

Spomnite se na Pearl Harbor! Kupujte federalne vojne bonde in znamke!

VESTI iz bojnega polja in o splošnih dogodkih širom sveta, lahko dnevno čitate v ENAKOPRAVNOSTI
Kadar vaše društvo potrebuje tiskovine, obrnite se na našo moderno urejeno tiskarno. Vsako delo točno in po zmerni ceni izvršeno.

Poškodovani kovinski delci UJETI

po samo 1150 miljah povprečne vožnje

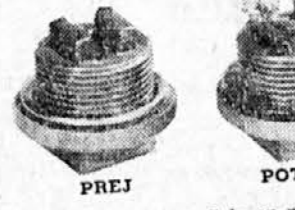
Nepopravljene fotografije, vzete 16. januarja 1945, predstavljajoče Lisle Magnetic Plugs, rabljene v avtomobilu popularne cene (modela 1941). Kovinski delci (obdrgnjeni s gibajočimi se delovi), so se nabrali v samo 1150 miljah vožnje. Ti "plugs" so bili v prejšnji rabi v istem avtomobilu, potem, vzele ven in očisti. Premenjano je bilo tudi olje v motorju in drugih delih pred početkom 1150-miljske vožnje.

PREJ
Odrnjen delci, kot so prikazani, poročajo v mazalnem olju. Ako niso odstranjeni, krožijo skozi bearinge ponovno in ponovno —brušijo in režejo ter povzročajo poškodbe in drago popravila.

POTEM
Iz transmisije

POTEM
Iz diferenciala

Celo en majhen kovinski drobec, ki se je odluščil od "gears" (glejte zgoraj), mora obrezati in obrusiti gladko površino. Skoro vse nepravilke v diferencialu izhajajo iz tega.

... Novi vojni razvoji so zdaj tu za protekcijo vašega avtomobila

Magnetic DRAIN Plug

Zdaj naprodaj pri Sohio "vsestranska" pomladna specialiteta

Magnetic plug zdaj rabi zvezna armada in mornarica za protekcijo letal, tankov, trukov in druge opreme—ker pomaga preprečevati obrabljenost in polvarjenje in prispeva k daljši rabljivosti

In zdaj, ko vaš avtomobil potrebuje vsako uro izredno protekcijo, ki jo more dobiti—vam Sohio nudi ta čudoviti Lisle Magnetic Plug! Zadostna navadna odvajalna pluga, se na izrabi—magnetna sila je garantirana za ves čas porabnosti avtomobila. Sloveča "vsestranska" pomladna premenitev, ki jo nudi Sohio, je pomagala iskerim starajočim se avtomobilom v dravi Ohio, da so še v

Uvodna cona 33c komad (regularno 65c) s Sohio "vsestransko" pomladno specialiteto!

obratu. Odpravi posledice zime—da vam bolje protektiran avtomobil boljše obrabi. Ko se odločite za pomladno premenitev, preskrbite si pri Sohio "vsestransko" specialiteto in naknadno protekcijo s Sohio Magnetic Plugs—po tako nizki ceni, da jo vsak lahko zmore.

Sohio's "All-Out" Special
• Očisti motorje, odstrani blato, oglje in druge škodo povzročajoče odpadke—to opravi ekskluzivni SOHIOTONE MOTOR CLEAN-OUT.

• Da vam varno, zanesljivo lubrikacijo pri premenitvi na pravo poletno olje, SOHIO MOTOR OIL.
• Protektira in polira in gears s premenitvijo na sveži, zanesljivi SOHIO GEAR LUBRICANT.

Copyright 1945, The Standard Oil Co. (Ohio)